

კახა ბინაძე

ჰაარის სისტემისა და ჰაარის ვეივლეტის მიმართ ფურიეს მნიშვნელობის განმარტებისა და კრებადობის ზოგიერთი საკითხი

ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი

დ ი ს ე რ ტ ა ც ი ა

01.01.01 – მათემატიკური ანალიზი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი ვასილ ბუღაძე

შ ი ნ ა ა რ ს ი

შესავალი	3
თავი I. ცვლადის იმ გარდაქმნათა შესახებ, რომლებიც ინახავენ ჰაარის ვეივლეტის მიმართ ფურიეს მწკრივების კრებადობასა და აბსოლუტურად კრებადობას	12
§1. კლასის დადგენა	12
§2. აუცილებლობა	18
თავი II. შემოსაზღვრული ფუნქციის ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივის ნული ზომის სიმრავლეზე განშლადობის შესახებ	26
§1. n-განზომილებიანი ორადი კუბების სისტემა	26
§2. ნული ზომის სიმრავლეზე განშლადობა	28
თავი III. ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივების განშლადობის სიმრავლეების შესახებ	59
§1. ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივის კერძო ჯამების შესახებ	59
§2. განშლადობა ნერტილში	62
§3. განშლადობა თვლად სიმრავლეზე	79
ლიტერატურა	85

შესავალი

R-ით აღვნიშნოთ ნამდვილ რიცხვთა სიმრავლე, Z-ით მთელ რიცხვთა სიმრავლე, N-ით ნატურალურ რიცხვთა სიმრავლე, ხოლო Z_0 -ით – არაუარყოფით მთელ რიცხვთა სიმრავლე.

ჰაარის $\{\chi_p\}_{p=0}^{\infty}$ სისტემის ფუნქციები (იხ. [1] ან [2]) განვსაზღვროთ შემდეგნაირად:

$$\chi_0(t) = 1, \text{ თუ } t \in [0,1],$$

$$\chi_1(t) = \chi_0^{(0)}(t) = \begin{cases} 1, & \text{თუ } t \in \left[0, \frac{1}{2}\right), \\ -1, & \text{თუ } t \in \left[\frac{1}{2}, 1\right], \end{cases}$$

$$\chi_p(t) = \chi_n^{(k)}(t) = \begin{cases} \sqrt{2^n}, & \text{თუ } t \in \left[\frac{k}{2^n}, \frac{2k+1}{2^{n+1}}\right), \\ -\sqrt{2^n}, & \text{თუ } t \in \left[\frac{2k+1}{2^{n+1}}, \frac{k+1}{2^n}\right), \\ 0, & \text{თუ } t \in [0,1] \setminus \left[\frac{k}{2^n}, \frac{k+1}{2^n}\right), \end{cases}$$

$$\chi_{2^{n+1}-1}(t) = \chi_n^{(2^n-1)}(t) = \begin{cases} \sqrt{2^n}, & \text{თუ } t \in \left[\frac{2^n-1}{2^n}, \frac{2^{n+1}-1}{2^{n+1}}\right), \\ -\sqrt{2^n}, & \text{თუ } t \in \left[\frac{2^{n+1}-1}{2^{n+1}}, 1\right], \\ 0, & \text{თუ } t \in [0,1] \setminus \left[\frac{2^n-1}{2^n}, 1\right], \end{cases}$$

სადაც $p = 2^n + k$, $n \in Z_0$, $0 \leq k \leq 2^n - 1$. ჰაარის სისტემა სრული ორთონორმირებული სისტემაა $[0,1]$ სეგმენტზე.

$[0,1]$ -ზე განსაზღვრული, ლებეგის აზრით ინტეგრებადი f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის მწკრივს აქვს შემდეგი სახე:

$$f(x) \sim \sum_{p=0}^{\infty} a_p(f) \chi_p(x) = a_0(f) + \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{k=0}^{2^n-1} a_n^{(k)}(f) \chi_n^{(k)}(x), \quad (1)$$

სადაც

$$a_0(f) = \int_0^1 f(t) dt, \quad a_p(f) = a_n^{(k)}(f) = \int_0^1 f(t) \chi_n^{(k)}(t) dt,$$

$$p = 2^n + k, \quad n \in \mathbf{Z}_0, \quad 0 \leq k \leq 2^n - 1,$$

f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის კოეფიციენტებია.

ჰაარის სისტემის ნამდვილ რიცხვთა ღერძზე განვრცობის ერთ-ერთი მაგალითია ჰაარის ვეივლეტი, რომელიც ვეივლეტთა ოჯახის ერთ-ერთი წარმომადგენელია. ვეივლეტთა ფართო კლასების აგების საშუალებას იძლევა ს. მალას მეთოდი, რომელსაც მრავალმასშტაბიან ანალიზს უწოდებენ.

ვეივლეტი ეწოდება $L^2(\mathbf{R})$ კლასის ისეთ Ψ ფუნქციას, რომლისგან წარმოქმნილი $\{\psi_{j,k} : j, k \in \mathbf{Z}\}$ სისტემა არის $L^2(\mathbf{R})$ სივრცის ორთონორმირებული ბაზისი, სადაც

$$\Psi_{j,k} = 2^{\frac{j}{2}} \psi(2^j x - k), \quad j, k \in \mathbf{Z}. \quad (2)$$

Ψ ფუნქციის როლში ავიღოთ ჰაარის სისტემის მეორე ფუნქცია, რომელსაც h -ით აღვნიშნავთ და რომელიც ნამდვილ რიცხვთა ღერძზე ასეა განსაზღვრული:

$$h(x) = \begin{cases} 1, & \text{თუ } x \in \left[0, \frac{1}{2}\right), \\ -1, & \text{თუ } x \in \left[\frac{1}{2}, 1\right], \\ 0, & \text{თუ } x \in \mathbf{R} \setminus [0, 1]. \end{cases}$$

ამ ფუნქციით განსაზღვრული $\{h_{j,k} : j, k \in \mathbf{Z}\}$ სისტემა სრული ორთონორმირებული ბაზისია $L^2(\mathbf{R})$ სივრცეში და მას ჰაარის ვეივლეტს უწოდებენ (იხ. [3]).

$f \in L^2(\mathbf{R})$ ფუნქციის ფურიეს მწკრივს ჰაარის ვეივლეტის მიმართ აქვს შემდეგისაბე:

$$f(x) \sim \sum_{j,k=-\infty}^{\infty} a_{j,k}(f) h_{j,k}(x), \quad x \in \mathbf{R},$$

სადაც

$$a_{j,k}(f) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t) h_{j,k}(t) dt, \quad j, k \in \mathbf{Z},$$

f ფუნქციის ფურიეს კოეფიციენტებია ჰაარის ვეივლეტის მიმართ.

$[0,1]$ მონაკვეთის (ნამდვილ რიცხვთა \mathbf{R} ღერძის) ჰომეომორფიზმი ეწოდება $[0,1]$ მონაკვეთის (ნამდვილ რიცხვთა \mathbf{R} ღერძის) ურთიერთცალსახა უწყვეტ ასახვას თავის თავზე.

ვიტყვიან, რომ φ ჰომეომორფიზმი მოქმედებს ფუნქციათა A კლასში, თუ ყოველი $f \in A$ ფუნქციისათვის $f \circ \varphi \in A$.

ვთქვათ A_χ არის ისეთ $f \in L[0,1]$ ფუნქციათა კლასი, რომელთა ფურიე-ჰაარის მწკრივი ყველგან აბსოლუტურად კრებადია, ხოლო S_χ — ისეთ $f \in L[0,1]$ ფუნქციათა კლასი, რომელთა ფურიე-ჰაარის მწკრივი ყველგან კრებადია. ჰაარის ვეივლეტის სტეის ანალოგიურად განისაზღვრებიან A_h და S_h კლასები.

ვთქვათ $\varphi_1(x) = x$, $\varphi_2(x) = 1 - x$, $x \in [0, 1]$. ცხადია, რომ თუ $f \in A_\chi$, მაშინ $f \circ \varphi_1 \in A_\chi$ და თუ $f \in S_\chi$, მაშინ $f \circ \varphi_2 \in S_\chi$.

ვბუღაძემ [4] დაადგინა, რომ ცვლადის უწყვეტად დიფერენცირებად ჰომეომორფულ გარდაქმნათა შორის მხოლოდ φ_1 და φ_2 მოქმედებენ A_χ და S_χ კლასებში.

დასერტაციის პირველ თავში დადგენილია ნამდვილ რიცხვთა \mathbf{R} ღერძის ყველა იმ უწყვეტად დიფერენცირებადი ჰომეომორფიზმების კლასი, რომლებიც მოქმედებენ A_h და S_h კლასებში.

შინიშვნა. წარმოდგენილი დისერტაცია შედგება სამი თავისაგან. თეორემები, ლემები და შედეგები დანომრილია თავის შიგნით — თავის ნომერი, პარაგრაფის ნომერი, თეორემის (შესაბამისად, ლემის, შედეგის) ნომერი.

$k \cdot 2^{-m}$ სახის რიცხვებს, სადაც $k, m \in \mathbf{Z}$, ეწოდებათ ორად-რაციონალური. ყველა სხვა სახის რიცხვებს ეწოდებათ ორად-ირაციონალური.

ორადი ინტერვალ ენოდება

$$\Delta_k^{(m)} \equiv \left[\frac{k}{2^m}, \frac{k+1}{2^m} \right)$$

სახის ინტერვალს, სადაც $k, m \in \mathbb{Z}$. m რიცხვს ენოდება $\Delta_k^{(m)}$ ინტერვალის რანგი.

$\Delta_k^{+(m)}$ და $\Delta_k^{-(m)}$ აღნიშნავენ, შესაბამისად, ინტერვალებს

$$\left[k \cdot 2^{-m}, (2k+1)/2^{-m-1} \right) \text{ და } \left[(2k+1)/2^{-m-1}, (k+1)/2^{-m} \right).$$

$\Delta_k^{(m)}$ აღნიშნავს ნერტილის მომცველ $(x \in \mathbb{R})$ რანგის ორად ინტერვალს.

შვნიშნოთ, რომ ნებისმიერი $j, k \in \mathbb{Z}$ რიცხვებისათვის $\Delta_k^{(j)}$ ინტერვალის ნარმოადგენს $h_{j,k}$ ფუნქციის საყრდენს (იხ. (2)). ამასთან

$$h_j^{(k)}(x) = \begin{cases} 2^{\frac{j}{2}}, & \text{თუ } x \in \Delta_k^{+(j)} \\ -2^{\frac{j}{2}}, & \text{თუ } x \in \Delta_k^{-(j)} \\ 0, & \text{თუ } x \in \mathbb{R} \setminus \Delta_j^{(k)}. \end{cases} \quad (3)$$

გნვსაზღვროთ ფუნქციათა H კლასი შემდეგნაირად:

ჯეკვათ H რის ისეთი უწყვეტად დიფერენცირებადი $\varphi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ჰომეომორფიზმების კლასი, რომელთათვისაც სრულდება შემდეგი პირობები:

1 $\varphi^{-1}(0)$ ორად-რაციონალურია;

2 ა) თუ φ ზრდადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ არსებობს ისეთი მთელი n_0 რიცხვი, რომ $\varphi'(x) = 2^{n_0}$ ნებისმიერი ნამდვილი x რიცხვისათვის;

ბ) თუ φ კლებადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ არსებობს ისეთი მთელი n_0' რიცხვი, რომ $\varphi'(x) = -2^{n_0'}$ ნებისმიერი ნამდვილი x რიცხვისათვის;

დსერტაციის პირველი თავის ძირითადი შედეგებია:

შედეგი 1.2.1. ყველა უწყვეტად დიფერენცირებადი ჰომეომორფიზმებს შორის მხოლოდ H კლასის ჰომეომორფიზმები მოქმედებენ A_h კლასში.

შედეგი 1.2.2. ყველა უწყვეტად დიფერენცირებადი ჰომეომორფიზმებს შორის მხოლოდ H კლასის ჰომეომორფიზმები მოქმედებენ S_h კლასში.

დსერტაციის მეორე თავში განხილულია ფურიე-ჰაარის მწკრივების ნული ზომისაიმრავლებზე განშლადობის საკითხები.

ტიგონომეტრიული მწკრივებისათვის განშლადობის საკითხები დიდი ხანია კვლევს საგანია და ამ მიმართულებით გადაჭრილია მნიშვნელოვანი პრობლემები.

176 წელს პ. დიუ ბუა-რეიმონმა [5] ააგო ისეთი უწყვეტი ფუნქცია, რომლის ფურიე მწკრივი განშლადია ზოგიერთ წერტილებში.

191 წელს ნ. ნ. ლუზინმა [6] ააგო ხარისხოვანი მწკრივი $S = \sum_{k=0}^{\infty} c_k z^k$, რომელიც განშლდია $T = \{z : |z| = 1\}$ წრეწირზე. მან აგრეთვე დაამტკიცა, რომ მწკრივის ნამდვილი ნილი თითქმის ყველგან განშლადია T -ზე. მოგვიანებით ს.პ. სტეჩკინმა [7], [8] დაამტკიცა, რომ ლუზინის მაგალითში მწკრივის როგორც ნამდვილი, ისე წარმოსახვით ნაწილი, ყველგან განშლადია T -ზე.

123 წელს ა. ნ. კოლმოგოროვმა [9] ააგო ლებეგის აზრით ინტეგრებადი ფუნქცია, რომლის ფურიეს მწკრივი თითქმის ყველგან განშლადია $[0, 2\pi]$ -ზე. მანვე 1926 წელს ააგო ლებეგის აზრით ინტეგრებადი ფუნქცია, რომლის ფურიეს მწკრივი ყველგან განშლადია $[0, 2\pi]$ -ზე (იხ. [10]).

151 წელს ს. პ. სტეჩკინმა [7] დაამტკიცა, რომ ნული ზომის ყოველი სიმრავლისაფის არსებობს ფუნქცია $f \in L^2(0, 2\pi)$, რომლის ფურიეს მწკრივი განშლადია ამ სიმრავლეზე.

163 წელს ლ. ვ. ტაიკოვმა [11] დაამტკიცა, რომ თუ $p \geq 1$, მაშინ ნული ზომის ყოველ სიმრავლისათვის არსებობს ფუნქცია $f \in L^p(0, 2\pi)$, რომლის ფურიეს მწკრივი დაქის მიმართ შეუღლებული მწკრივი შემოუსაზღვრელად განშლადნი არიან ამ სიმრავლეზე.

166 წელს უ. -პ. კაჰანმა და ი. კაცნელსონმა [12] დაამტკიცეს, რომ ნული ზომის ყოველ სიმრავლისათვის არსებობს ნამდვილი ცვლადის კომპლექსურმნიშვნელობებისა უწყვეტი ფუნქცია, რომლის ფურიეს მწკრივი შემოუსაზღვრელად განშლადია აწიმრავლეზე. 1970 წელს ვ. ვ. ბუზდალინმა [13] ეს შედეგი გადაიტანა ნამდვილ ფუნქციებზე.

168 წელს ლ. კარლესონმა [14] დაამტკიცა, რომ თუ $f \in L^2(0, 2\pi)$, მაშინ f ფუნქციის ფურიეს მწკრივი თითქმის ყველგან კრებადია $(0, 2\pi)$ -ზე.

167 წელს რ. ჰანტმა [15] განაზოგადა ლ. კარლესონის შედეგი, დაამტკიცა რა, რომ თუ $f \in L^p(0, 2\pi)$ და $p > 1$, მაშინ f ფუნქციის ფურიეს მწკრივი თითქმის ყველგან კრებადია $(0, 2\pi)$ -ზე.

ზუსტად წარმოდგენილი საკითხები განხილულ იქნა ჰაარის მწკრივებისთვისაც. აქვე შევნიშნოთ, რომ ამ თემატიკის ისტორიული ცნობები, თანამედროვე მდგომარეობა და პრობლემატიკა გადმოცემულია ბ. ი. გოლუბოვის [16], პ. ლ. ულიანოვის [17] და უ. უეიდის [18] შრომებში.

190 წელს ა. ჰაარმა [19] დაამტკიცა, რომ $[0,1]$ -ზე უწყვეტი ყოველი ფუნქციის ფურიე-ჰაარის მწკრივი თანაბრად კრებადია $[0,1]$ -ზე ამ ფუნქციისაკენ. მანვე დაამტკიცა, რომ ლებეგის აზრით ინტეგრებადი ყოველი ფუნქციის ფურიე-ჰაარის მწკრივი თითქმის ყველგან კრებადია $[0,1]$ -ზე ამ ფუნქციისაკენ.

191 წელს ვ. ი. პროხორენკომ [20] დაამტკიცა, რომ ნული ზომის ყოველი სიმრავლისათვის არსებობს ფუნქცია $\prod_{p \geq 1} L^p$ კლასიდან, რომლის ფურიე-ჰაარის მწკრივი განშლადიამ სიმრავლეზე.

192 წელს ვ. ბულაძემ [21] დაამტკიცა, რომ ნული ზომის ყოველი სიმრავლისათვის არსებობს ისეთი შემოსაზღვრული, ზომადი ფუნქცია, რომლის ფურიე-ჰაარის მწკრივი განშლადია ამ სიმრავლეზე.

იკან ზომილებიან $[0,1]^n$ კუბზე განსაზღვრული ლებეგის აზრით ინტეგრებადი f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერად მწკრივს აქვს შემდეგი სახე:

$$(x_1, x_2, \dots, x_n) \sim \sum_{m_1, m_2, \dots, m_n=0}^{\infty} a_{m_1, m_2, \dots, m_n}(f) \chi_{m_1}(x_1) \chi_{m_2}(x_2) \dots \chi_{m_n}(x_n),$$

$$(x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0,1]^n,$$

სადაც

$$a_{m_1, m_2, \dots, m_n}(f) = \int_{[0,1]^n} f(t_1, t_2, \dots, t_n) \chi_{m_1}(t_1) \chi_{m_2}(t_2) \dots \chi_{m_n}(t_n) dt_1 dt_2 \dots dt_n$$

f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის კოეფიციენტებია, ხოლო $\{\chi_{m_1} \chi_{m_2} \dots \chi_{m_n}\}$ — ჰაარის n -ჯერადი სისტემაა, $m_1, m_2, \dots, m_n = 1, 2, \dots, n \geq 2, n \in \mathbb{N}$

ვქვეთ $\{\chi_{m_1, m_2, \dots, m_n}\}_{m_1, m_2, \dots, m_n=1}^{\infty}$ რიცხვითი მიმდევრობაა, ხოლო $\lambda > 1$ რაიმე ნამდვილრიცხვია. $\{\chi_{m_1, m_2, \dots, m_n}\}_{m_1, m_2, \dots, m_n=1}^{\infty}$ მიმდევრობას ეწოდება λ -კრებადი რაიმე ნამდვილ C რიცხვისაკენ, თუ ნებისმიერი $\varepsilon > 0$ ნამდვილი რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი $p \in \mathbb{N}$ რიცხვი, რომ ნებისმიერი $m_k > p$ ნატურალური რიცხვებისათვის,

$k = 1, 2, \dots, n$, რომლებიც აკმაყოფილებენ პირობას

$$\frac{1}{\lambda} < \frac{m_i}{m_j} < \lambda, \quad i, j = 1, 2, \dots, n, \quad (*)$$

სამარლიანია უტოლობა

$$|x_{m_1, m_2, \dots, m_n} - C| < \varepsilon.$$

თუ უკანასკნელი უტოლობა სრულდება (*) პირობების გარეშე, მაშინ მოცემულ მიმდევრობას ეწოდება პრინგსჰეიმის აზრით კრებადი C რიცხვისაკენ.

ო. იგნიძემ [22] დაამტკიცა, რომ $f \in L[0,1]$ ფუნქციის ფურიე-ჰაარის ორჯერადი მწკრივი შეიძლება თითქმის ყველგან განშლადი იყოს, მაგრამ აუცილებლად თითქმის ყველგან λ -კრებადია ($\lambda > 1$) ამ ფუნქციისაკენ. გარდა ამისა $f \in L \log^+ L[0,1]$ ფუნქცია ფურიე-ჰაარის ორჯერადი მწკრივი თითქმის ყველგან კრებადია ამ ფუნქციისაკენ.

მორე თავში დამტკიცებული თეორემა წარმოადგენს ვ. ბულაძის შედეგის ანალოგს რავალი ცვლადის ფუნქციის ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივისათვის (პრინგსჰეიმის აზრით კრებადობისათვის; უფრო მეტიც λ -კრებადობისათვის).

ჟორემა 2.2.1. n -განზომილებიანი $[0,1]^n$ კუბის ნული ზომის ყოველი E ქვესიმრავლისათვის არსებობს $[0,1]^n$ -ზე განსაზღვრული, შემოსაზღვრული, ზომადი ფუნქცია ისეთი რომ ამ ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი არ არის λ -კრებადი E სიმრავლეზე, თუ $\lambda > 1$.

დსურტაციის მესამე თავში განხილულია ფურიე-ჰაარის მწკრივების განშლადობის სიმრავლეებთან დაკავშირებული საკითხები.

სიმრავლეს ეწოდება \tilde{G}_ε ტიპის სიმრავლე, თუ ის შეიძლება წარმოადგეს შემდეგნაირად:

$$E = \bigcap_{k=1}^{\infty} G_k, \quad G_{k+1} \subset G_k, \quad G_k = \bigcup_{i=1}^{\infty} \langle \alpha_i^{(k)}, \beta_i^{(k)} \rangle, \quad k \in \mathbb{N},$$

სადა $\langle \alpha_i^{(k)}, \beta_i^{(k)} \rangle$ შუალედები, $i = 1, 2, \dots$, ნყვილ-ნყვილად თანაუკვეთია, ხოლო $\alpha_i^{(k)} (\beta_i^{(k)})$ ნერთილი შეიძლება ეკუთვნოდეს G_k სიმრავლეს მაშინ, როცა $\alpha_i^{(k)} (\beta_i^{(k)})$ რად-რაციონალურია ($\langle a, b \rangle$ აღნიშავს ერთ-ერთს შემდეგი სიმრავლეებიდან $(,b), [a,b), (a,b], [a,b]$).

ვთქვათ მოცემული გვაქვს რაიმე A სიმრავლეზე განსაზღვრული ფუნქციები-საგან შედგენილი ფუნქციონალური მწკრივი, რომლის კერძო ჯამების მიმდევრობაა S_n . მაშინ

$$E = \{t : t \in A, \lim_{n \rightarrow \infty} S_n \text{ ზღვარი არ არსებობს} \}$$

სიმრავლეს ეწოდება მოცემული ფუნქციონალური მწკრივის განშლადობის სიმრავლე;

$$E_0 = A \setminus E$$

სიმრავლეს ეწოდება მოცემული ფუნქციონალური მწკრივის კრებადობის სიმრავლე;

$$E' = \{t : t \in A, \overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} |S_n| = \infty \}$$

სიმრავლეს ეწოდება მოცემული ფუნქციონალური მწკრივის შემოუსაზღვრელად განშლადობის სიმრავლე.

197, ნელს მ. ა. ლუნინამ [23] დაამტკიცა შემდეგი თეორემა: ვთქვათ φ ნებისმიერ $[0, \infty)$ -ზე არაკლებადი, ლუნი ფუნქციაა. ამასთან

$$\varphi(0) = 0, \lim_{x \rightarrow \infty} \varphi(x) = \varphi(\infty) = +\infty$$

მაშინ \tilde{G} ტიპის ნული ზომის ყოველი E სიმრავლისათვის არსებობს ფუნქცია $L \cap \varphi(L)$ დასიდან, რომლის ფურიე-ჰაარის მწკრივი შემოუსაზღვრელად განშლადია E სიმრავლეზე და კრებადია $[0,1] \setminus E$ სიმრავლეზე.

197 ნელს ვ. ი. პროხორენკომ [20] დაამტკიცა, რომ $[0,1]$ -ის ყოველი თვლადი F ქვესიმრავლისათვის არსებობს შემოსაზღვრული ფუნქცია, რომლის ფურიე-ჰაარის მწკრივი განშლადია F სიმრავლეზე და კრებადია $[0,1] \setminus F$ სიმრავლეზე (რაც იმას ნიშნავს, რომ $[0,1]$ -ის ყოველი თვლადი F ქვესიმრავლე წარმოადგენს რომელიმე ემოსაზღვრული ფუნქციის ფურიე-ჰაარის მწკრივის განშლადობის სიმრავლეს

მესმე თავში დამტკიცებული თეორემა წარმოადგენს ამ უკანასკნელი შედეგის ანალოგ მრავალი ცვლადის ფუნქციის ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივისათვის (პრინგსეიმის აზრით კრებადობისათვის; უფრო მეტიც λ -კრებადობისათვის).

თეორემა 3.3.1. n -განზომილებიანი $[0,1]^n$ კუბის ყოველი თვლადი F ქვესიმრავლისათვის არსებობს $[0,1]^n$ -ზე განსაზღვრული, შემოსაზღვრული, ზომადი ფუნქცია, როლის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი პრინგსჰეიმის აზრით კრებადია $[0,1]^n \setminus F$ სიმრავლეზე და არ არის λ კრებადი F სიმრავლეზე, თუ $\lambda=1$.

დისკუსიის შედეგები გამოქვეყნებულია [24-26] შრომებში.

ბოლს ავტორი გამოხატავს მადლიერებას პროფესორ ვ. ბულაძისა და თბილისის სახელწიფო უნივერსიტეტის ფუნქციათა თეორიისა და ფუნქციონალური ანალიზის კაედრასთან არსებული სამეცნიერო სემინარის (ხელმძღვანელი: საქართველოს მცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, პროფესორი ლ. ჟიჟიაშვილი) ნევრების მიმარს სასარგებლო რჩევებისათვის.

თავი I.

ცვლადის იმ გარდაქმნათა შესახებ, რომლებიც ინახავენ ჰაარისკეივლეტის მიმართ ფურიეს მწკრივების კრებადობასა და აბსოლუტურად კრებადობას

§1. კლასის დადგენა

ვთქვთ $\{h_{j,k} : j,k \in \mathbb{Z}\}$ ჰაარის ვეივლეტია და f ფუნქცია $L^2(\mathbb{R})$ კლასიდანაა. f ფუნქციის ფურიეს მწკრივს ჰაარის ვეივლეტის მიმართ აქვს შემდეგი სახე:

$$f(x) \sim \sum_{j,k=-\infty}^{\infty} a_{j,k}(f) h_{j,k}(x), \quad x \in \mathbb{R}. \quad (4)$$

ყველიმ $f \in L^2(\mathbb{R})$ ფუნქციათა კლასი, რომელთათვისაც (4) მწკრივი ყველგან აბსოლუტურად კრებადია აღვნიშნეთ A_h -ით, ხოლო ყველა იმ $f \in L^2(\mathbb{R})$ ფუნქციათა კლასი, რომელთათვისაც (4) მწკრივი ყველგან კრებადია — S_h -ით.

ფუნქციათა H კლასი განვსაზღვრეთ შემდეგნაირად:

ვთქვთ H არის ისეთი უწყვეტად დიფერენცირებადი $\varphi : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ჰომეომორფიზმების კლასი, რომელთათვისაც სრულდება შემდეგი პირობები:

1. $\varphi^{-1}(0)$ ორად-რაციონალურია;

2. ა) φ ზრდადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ არსებობს ისეთი მთელი n_0 რიცხვი, რომ $\varphi'(x) = 2^{n_0}$ ნებისმიერი ნამდვილი x რიცხვისათვის;

ბ) φ კლებადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ არსებობს ისეთი მთელი n'_0 რიცხვი, რომ $\varphi'(x) = -2^{n'_0}$ ნებისმიერი ნამდვილი x რიცხვისათვის;

H კლასის განსაზღვრებიდან გამომდინარეობს, რომ ამ კლასის ჰომეომორფიზმები წრმოდგებიან შემდეგნაირად:

ა) თუ φ ზრდადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ მოიძებნებიან ისეთი $n_0, m_0, r_0 \in \mathbb{Z}$ რიცხვები რომ

$$\varphi(x) = 2^{n_0} x + \frac{m_0}{2^{r_0}}, \quad x \in \mathbb{R}; \quad (5)$$

ბ) თუ φ კლებადი ჰომეომორფიზმია, მაშინ მოიძებნებიან ისეთი $n'_0, m'_0, r'_0 \in \mathbb{Z}$ რიცხვები რომ

$$\varphi(x) = -2^{n'_0} x + \frac{m'_0}{2^{r'_0}}, \quad x \in \mathbb{R}. \quad (6)$$

შენიშვნა. ამ თავში მოყვანილ თეორემებს ვამტკიცებთ ზრდადი ჰომეომორფიზმებისა და კლებადი ჰომეომორფიზმებისათვის აღნიშნული თეორემები მტკიცდება ანალოგიურად.

სამარლიანია შემდეგი

თეორემა 1.1.1. H კლასის ჰომეომორფიზმები მოქმედებენ A_h კლასში.

დამტკიცება. ვთქვათ $\varphi \in H$. მაშინ რაიმე მთელი n_0, m_0 და r_0 რიცხვებისათვის ის წარმოადგინება (5) სახით. უნდა ვაჩვენოთ, რომ ნებისმიერი $f \in A_h$ ფუნქციისათვის $f \circ \varphi \in A_h$.

ნებისმიერი $j, k \in \mathbb{Z}$ რიცხვებისათვის (3) ტოლობის თანახმად გვექნება, რომ

$$\begin{aligned} a_{j,k}(f \circ \varphi) &= \int_{-\infty}^{+\infty} f(\varphi(t)) h_{j,k}(t) dt = \int_{\frac{k}{2^j}}^{\frac{k+1}{2^j}} f(\varphi(t)) h_{j,k}(t) dt = \\ &= 2^{\frac{j}{2}} \left(\int_{\frac{k}{2^j}}^{\frac{2k+1}{2^{j+1}}} f(\varphi(t)) dt - \int_{\frac{2k+1}{2^{j+1}}}^{\frac{k+1}{2^j}} f(\varphi(t)) dt \right). \end{aligned} \quad (7)$$

რადგან $\varphi \in H$ ამიტომ (7) ტოლობაში შეგვიძლია მოვახდინოთ ცვლადის გარდაქმნა (იხ. [7], გვ. 244), რის შედეგადაც მივიღებთ (იხ. (5)):

$$a_{j,k}(f \circ \varphi) = 2^{\frac{j}{2}} \left(\int_{\varphi\left(\frac{k}{2^j}\right)}^{\varphi\left(\frac{2k+1}{2^{j+1}}\right)} \frac{f(t)}{\varphi'(t)} dt - \int_{\varphi\left(\frac{2k+1}{2^{j+1}}\right)}^{\varphi\left(\frac{k+1}{2^j}\right)} \frac{f(t)}{\varphi'(t)} dt \right) =$$

$$= 2^{\frac{j-n_0}{2}} \left(\begin{array}{cc} (2k+1)2^{n_0-j-1} + \frac{m_0}{2^{r_0}} & (k+1) \cdot 2^{n_0-j} + \frac{m_0}{2^{r_0}} \\ \int f(t) dt & - \int f(t) dt \\ k \cdot 2^{n_0-j} + \frac{m_0}{2^{r_0}} & (2k+1)2^{n_0-j-1} + \frac{m_0}{2^{r_0}} \end{array} \right), \quad j, k \in \mathbb{Z}. \quad (8)$$

ვთქვათ $j > |n_0| + |r_0|$. მაშინ

$$\begin{aligned} & \left[k \cdot 2^{n_0-j} + \frac{m_0}{2^{r_0}}, (k+1) \cdot 2^{n_0-j} + \frac{m_0}{2^{r_0}} \right] = \\ & = \left[\frac{k + m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}{2^{j-n_0}}, \frac{k + m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0} + 1}{2^{j-n_0}} \right] = \Delta_{k+m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}^{(j-n_0)}. \end{aligned}$$

ამიტომ (8) გოლობიდან ვღებულობთ, რომ (იხ. (3))

$$\begin{aligned} a_{jk}(f \circ \varphi) &= 2^{-\frac{n_0}{2}} \int_{\Delta_{k+m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}^{(j-n_0)}} f(t) h_{j-n_0, k+m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}(t) dt = \\ &= 2^{-\frac{n_0}{2}} \int_{-\infty}^{+\infty} f(t) h_{j-n_0, k+m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}(t) dt = \\ &= 2^{-\frac{n}{2}} a_{j-n_0, k+m_0 \cdot 2^{j-n_0-r_0}}(f), \quad j, k \in \mathbb{Z}, \quad j > |n_0| + |r_0|. \quad (9) \end{aligned}$$

შემოვლოთ აღნიშვნა:

$$\begin{aligned}
&= 2^2 \left(\int_{k2^{n_0-j}}^{(2k+1)2^{n_0-j-1}} f(t) dt - \int_{(2k+1)2^{n_0-j-1}}^{(k+1)2^{n_0-j}} f(t) dt \right) + 2^2 \left(\int_{(2k+1)2^{n_0-j-1}}^{(2k+1)2^{n_0-j-1} + m_0 2^{-r_0}} f(t) dt - \right. \\
&\quad \left. - \int_{k2^{n_0-j}}^{k2^{n_0-j} + m_0 2^{-r_0}} f(t) dt - \int_{(k+1)2^{n_0-j}}^{(k+1)2^{n_0-j} + m_0 2^{-r_0}} f(t) dt \right).
\end{aligned}$$

თუ გამოვიყენებთ ჰელდერის უტოლობას მაშინ უკანასკნელი ტოლობიდან მივიღებთ:

$$|a_{j,k}(f \circ \varphi)| \leq 2^{-\frac{n_0}{2}} |a_{j-n_0,k}(f)| + 2^{\frac{j}{2} - n_0 + 2} \sqrt{|m_0| 2^{-r_0}} \|f\|_{L^2}, \quad j, k \in \mathbb{Z}, \quad j < B. \quad (14)$$

ანალოგიურ შეფასებას მივიღებთ 2) შემთხვევაშიც (12) და (8) თანაფარდობების გამოყენებით.

ვთქვათ $x \in R$. თუ $j, k \in \mathbb{Z}$, $j > |n_0| + |r_0|$ და $x \in \Delta_k^{(j)}$, მაშინ

$$\varphi(x) \in \Delta_{k+m_0 2^{j-n_0-r_0}}^{(j-n_0)}.$$

თუ $j, k \in \mathbb{Z}$, $j < B$ და $x \in \Delta_k^{(j)}$, მაშინ

$$\varphi(x) - \frac{m_0}{2^{r_0}} \in \Delta_k^{(j-n_0)}.$$

ნებისმიერი $x \in R$ ნერტილი თითოეული $j \in \mathbb{Z}$ რიცხვისათვის ეკუთვნის არაუმეტეს ორ ერთმანეთის მომდევნო ჰარის ვეივლეტის საყრდენს. ე. ი. ყოველი $j \in \mathbb{Z}$ რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი მთელი k_j რიცხვი, რომ $x \in \Delta_{k_j}^{(j)}$ ან $\Delta_{k_j+1}^{(j)}$.

ამ უკანასკნელი ფაქტებისა და (10) და (14) თანაფარდობების გამოყენებით ნებისმიერი $x \in R$ ნერტილისათვის გვექნება, რომ

$$\sum_{j,k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k} (f \circ \varphi) h_{j,k} (x)| \leq$$

$$\leq \sum_{j=|n_0|+|r_0|+1}^{\infty} \left(\left| a_{j-n_0, k_j+m_0} 2^{j-n_0-r_0} (f) h_{j-n_0, k_j+m_0} 2^{j-n_0-r_0} (\varphi(x)) \right| + \right.$$

$$\left. + \left| a_{j-n_0, k_j+1+m_0} 2^{j-n_0-r_0} (f) h_{j-n_0, k_j+1+m_0} 2^{j-n_0-r_0} (\varphi(x)) \right| \right) +$$

$$+ \sum_{j=-\infty}^{B-1} \left(\left| a_{j-n_0, k_j} (f) h_{j-n_0, k_j} \left(\varphi(x) - \frac{m_0}{2^{r_0}} \right) \right| + \right.$$

$$\left. + \left| a_{j-n_0, k_j+1} (f) h_{j-n_0, k_j+1} \left(\varphi(x) - \frac{m_0}{2^{r_0}} \right) \right| + 2^{\frac{j}{2}-n_0+3} \sqrt{|m_0| 2^{-r_0}} \|f\|_{L^2} \right) +$$

$$+ \sum_{j=B}^{|n_0|+|n|} \left(\left| a_{j, k_j} (f \circ \varphi) h_{j, k_j} (x) \right| + \left| a_{j, k_j+1} (f \circ \varphi) h_{j, k_j+1} (x) \right| \right) \leq$$

$$\leq \sum_{j,k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k} (f) h_{j,k} (\varphi(x))| + \sum_{j,k=-\infty}^{\infty} \left| a_{j,k} (f) h_{j,k} \left(\varphi(x) - \frac{m_0}{2^{r_0}} \right) \right| + C, \quad (15)$$

სადაც

$$C = \frac{2^{-n_0+3}}{\sqrt{2-1}} \sqrt{|m_0| 2^{-r_0}} \|f\|_{L^2} + \dots$$

$$+ \sum_{j=B}^{|n_0|+|r_0|} \left(\left| a_{j,k_j} (f \circ \varphi) h_{j,k_j} (x) \right| + \left| a_{j,k_j+1} (f \circ \varphi) h_{j,k_j+1} (x) \right| \right).$$

შენიშვნა. თუ $m_0 = \infty$ მაშინ (იხ. (13))

$$\sum_{j,k=-\infty}^{\infty} \left| a_{j,k} (f \circ \varphi) h_{j,k} (x) \right| \leq \sum_{j,k=-\infty}^{\infty} \left| a_{j,k} (f) h_{j,k} (\varphi(x)) \right| \quad (16)$$

რადგან $f \in A_h$ და C (იხ. (15)) მუდმივი სიდიდეა, ამიტომ (15) და (16) შეფასებებიდან გამომდინარეობს, რომ $f \circ \varphi \in A_h$ თეორემა დამტკიცებულია.

§2. აუცილებლობა

§1-ში დამტკიცებული თეორემის თანახმად იმისათვის, რომ რაიმე ჰომეომორფიზმი მოქმედებდეს A_h კლასში საკმარისია, რომ ის ეკუთვნოდეს H კლასს. ქვემოთ ნაჩვენებია იქნება ამ პირობის აუცილებლობა.

სამართლიანია შემდეგი

თეორემა 1.2.1. ვთქვათ $\varphi: R \rightarrow R$ რაიმე უწყვეტად დიფერენცირებადი ჰომეომორფიზმია, ისეთი რომ $\varphi \notin H$ მაშინ არსებობს ისეთი შემოსაზღვრული ფუნქცია $f \in A_h$, რომ $f \circ \varphi \notin S_h$.

დამტკიცება. რადგან $\varphi \notin H$ ამიტომ ადგილი აქვს შემდეგი ორი შემთხვევიდან ერთ-ერთს:

I. $\varphi^{-1}(0)$ ჰორად-ირაციონალურია;

II. არსებობს ისეთი $x_0 \in R$ და $n_0 \in Z$ რიცხვები, რომ $2^{n_0} < \varphi'(x_0) < 2^{n_0+1}$

განვიხილოთ თითოეული მათგანი.

I. ავაგოთ f ფუნქცია შემდეგნაირად:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & 0 \\ 1, & \text{თუ } x \in [-1, 0) \\ 0, & \text{თუ } x \in R \setminus [-1, 0) \end{cases} \quad (17)$$

f ფუნქციის (ჰაარის ვეივლეტების მიმართ) ფურიეს კოეფიციენტებიდან ნუსლისაგან განსხვავდებიან მხოლოდ $a_{j,-1}(f)$ $j = -1, -2, \dots$, კოეფიციენტები. ამასთან (იხ. (17))

$$|a_{j,-1}(f)| = \left| \int_{\Delta_{-1}^{(j)}} f(t) h_{j,-1}(t) dt \right| = \left| \int_{-2^{-j}}^0 f(t) h_{j,-1}(t) dt \right| = \left| \int_0^1 h_{j,-1}(t) dt \right| < 2^j, \quad j = -1, -2, \dots$$

აქედან გამომდინარე ნებისმიერი $x \in \mathbb{R}$ წერტილისათვის გვექნება, რომ

$$|a_{j,-1}(f) h_{j,-1}(x)| < 2^j, \quad j = -1, -2, \dots$$

ამიტომ

$$\sum_{j,k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k}(f) h_{j,k}(x)| < \sum_{j=1}^{\infty} 2^{-j} < \infty,$$

რაც იმს ნიშნავს, რომ $f \in A_H$.

(1') ტოლობის ძალით $f \in \mathcal{F}$ სუპერპოზიციისათვის გვექნება

$$f(\varphi(t)) = \begin{cases} 1, & \text{თუ } \varphi^{-1}(-1) \leq x \leq \varphi^{-1}(0), \\ 0, & \text{თუ } x \in (-\infty, \varphi^{-1}(-1)) \cup (\varphi^{-1}(0), +\infty) \end{cases} \quad (18)$$

(18)-დან გამომდინარეობს, რომ $f \in \mathcal{F}$ ფუნქციას აქვს პირველი გვარის წყვეტა $\varphi^{-1}()$ (წერტილში, რომელიც ჩვენი დაშვების თანახმად ორად-ირაციონალურია. ამიტომ ფუნქციის ფურიეს მწკრივი ჰაარის ვეივლეტის მიმართ განშლადია $\varphi^{-1}()$ წერტილში (იხ. [28, გვ.261]).

აზრიგად I შემთხვევაში თეორემა დამტკიცებულია.

განვიხილოთ შემთხვევა II. ამ შემთხვევაში არსებობენ ისეთი $x_0 \in \mathbb{R}$ და $n_0 \in \mathbb{Z}$ რიცხვები, რომ $2^{n_0} < \varphi'(x_0) < 2^{n_0+1}$ ვიგულისხმობთ, რომ $\varphi^{-1}(x_0)$ ორად-რაციონალურია. წინააღმდეგ შემთხვევაში თეორემას დავამტკიცებდით I შემთხვევის ანალოგიურად.

რადგან φ' ფუნქცია უწყვეტია და ორად-რაციონალურ წერტილთა სიმრავლე ყველგან მკვრივია \mathbb{R} -ში, ამიტომ არსებობს ისეთი ორად-რაციონალური B რიცხვი, რომ $\varphi(b)$ ორად-რაციონალურია და $2^{n_0} < \varphi'(b) < 2^{n_0+1}$.

ვთქვათ δ, ζ და η ისეთი რიცხვებია, რომ

$$2^{n_0} < \zeta < \varphi'(b) < \eta < 2^{n_0+1}, \quad \zeta < \varphi'(x) < \eta,$$

$$\zeta < \frac{\varphi(x) - \varphi(b)}{x - b} < \eta, \quad x \in (b, b + \delta), \quad \delta > 0. \quad (19)$$

რადგან b და $\varphi(b)$ ორად-რაციონალური რიცხვებია, ამიტომ ისინი შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$b = p2^{-r}, \quad \varphi(b) = q2^{-r}, \quad p, q, r \in \mathbb{Z}.$$

ვთქვათ $l_0 > |n_0| + |r| + 1$ ისეთი ნატურალური რიცხვია, რომ $2^{-l_0} < \delta$. მაშინ ყოველი $n \geq l_0$ ნატურალური რიცხვისათვის

$$[p2^{-r}, p2^{-r} + 2^{-n}) = \Delta_{p2^{-r}}^{(n)},$$

$$[q2^{-r}, q2^{-r} + 2^{-n+n_0+1}) = \Delta_{q2^{-r-n_0-1}}^{(n-n_0-1)}.$$

(19)-დან გამომდინარეობს, რომ

$$\zeta 2^{-n} < \varphi(p2^{-r} + 2^{-n}) - q2^{-r} < \eta 2^{-n}, \quad n = l_0, l_0 + 1, \dots \quad (20)$$

ვთქვათ $\lambda = \zeta - 2^{n_0}$, $\xi = 2^{n_0+1} - \eta$ მაშინ (20) მიიღებს შემდეგ სახეს:

$$q2^{-r} + 2^{-n+n_0} + \lambda 2^{-n} < \varphi(p2^{-r} + 2^{-n}) < q2^{-r} + 2^{-n+n_0+1} - \xi 2^{-n}, \quad n = l_0, l_0 + 1, \dots \quad (21)$$

ვთქვათ $\gamma \equiv \min\{\lambda, \xi\}$ და $\{n_i\}_{i=1}^{\infty}$ ნატურალურ რიცხვთა ზრდადი მიმდევრობაა, რომელიც განისაზღვრება შემდეგნაირად:

$$n_1 \geq l_0, \quad n_i \geq n_{i-1} + 2|n_0| + 3 - \log_2 \zeta^\gamma, \quad i = 2, 3, \dots \quad (22)$$

(21)-დან გამომდინარეობს, რომ ნებისმიერი $i \in \mathbb{N}$ რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი u_i, v_i, y_i და z_i ნამდვილი რიცხვები, რომ

$$q2^{-r} + 2^{-n_i + n_0} < u_i < v_i < \varphi(p2^{-r} + 2^{-n_i}) < y_i < z_i < q2^{-r} + 2^{-n_i + n_0 + 1},$$

$$i = 1, 2, \dots \quad (23)$$

და

$$v_i - u_i = z_i - y_i > \gamma 2^{-n_i}, \quad i = 1, 2, \dots \quad (24)$$

განვსაზღვროთ f ფუნქცია შემდეგნაირად:

$$f(t) = \begin{cases} 1, & \text{თუ } t \in (u_i, v_i), i = 1, 2, \dots, \\ -1, & \text{თუ } t \in (y_i, z_i), i = 1, 2, \dots, \\ 0, & \text{თუ } t \in R \setminus \bigcup_{i=1}^{\infty} ((u_i, v_i) \cup (y_i, z_i)). \end{cases} \quad (25)$$

(22)-დან გამომდინარეობს, რომ $z_{i+1} < u_i$, $i = 1, 2, \dots$. ამიტომ f ფუნქცია კორექტულადაა განსაზღვრული.

რადგან $\sum_{i=1}^{\infty} 2^{-n_i} < \infty$, ამიტომ $f \in L^2(R)$.

ვაჩვენოთ, რომ $f \in A_h$.

ყოველი $x \in R$ ნერტილისათვის

$$\sum_{j,k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k}(f)h_{j,k}(x)| = \sum_{j=-\infty}^{-1} \sum_{k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k}(f)h_{j,k}(x)| + \sum_{j=0}^{\infty} \sum_{k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k}(f)h_{j,k}(x)| \equiv A(x) + B(x) \quad (26)$$

$(-\infty, q2^{-r})$ ინტერვალზე f ფუნქცია მუდმივია. $(q2^{-r}, \infty)$ ინტერვალზე f ფუნქცია უბან-უბან მუდმივია და წყვეტას განიცდის ორად-რაციონალურ ნერტილებში. აქედან გამომდინარე ნებისმიერი $x \in (-\infty, q2^{-r}) \cup (q2^{-r}, \infty)$ ნერტილისათვის არსებობს ისეთი $j_0 > 0$ ნატურალური რიცხვი, რომ ნებისმიერი ნატურალური $j > j_0$ რიცხვისათვის $a_{j,k}(f) = 0$, $k \in Z$. რადგან ყოველი $j \in Z$ რიცხვისათვის ნებისმიერ $x \in R$ ნერტილს მოიცავს არაუმეტეს ორი ერთმანეთის მომდევნო ჰაარის ვეივლეტის საყრდენი (ამ ფაქტს გამოვიყენებთ შემდეგშიც), ამიტომ ნებისმიერი ნერტილისათვის $x \in (-\infty, q2^{-r}) \cup (q2^{-r}, \infty)$ (იხ. (26)) $B(x)$ არის სასრული ჯამი.

$q2^{-r}$ ნერტილისათვის გვექნება, რომ

$$B(q2^{-r}) = \sum_{j=0}^{l_0-1} \left(\left| a_{j,k_j}(f) h_{j,k_j}(q2^{-r}) \right| + \left| a_{j,k_j+1}(f) h_{j,k_j+1}(q2^{-r}) \right| \right) + \sum_{j=l_0}^{\infty} \left| a_{j,q2^{j-r}}(f) h_{j,q2^{j-r}}(q2^{-r}) \right|.$$

ნებისმიერი $j \geq l_0$ მთელი რიცხვისათვის ყოველი ოთხეული u_i, v_i, y_i, z_i ($i=1,2,\dots$), რომლისთვისაც $u_i < q2^{-r} + 2^{-j}$, ეკუთვნის ან $\Delta_{q2^{j-r}}^{+(j)}$ ან $\Delta_{q2^{j-r}}^{-(j)}$ ინტერვალს (იხ. (23)). ამასთან (იხ. (24))

$$\int_{u_i}^{z_i} f(t) dt = 0, \quad i=1,2,\dots \quad (27)$$

ამიტომ $a_{j,q2^{j-r}}(f) = 0$, $j=l_0, l_0+1, \dots$. მაშასადამე $B(q2^{-r})$ -ც სასრული ჯამია.

ყოველი $x \in R$ ნერტილისათვის არსებობს ისეთი უარყოფითი მთელი j_0 რიცხვი, რომ ნებისმიერი $j < j_0$ მთელი რიცხვისათვის ყოველი ოთხეული u_i, v_i, y_i, z_i ($i=1,2,\dots$) ეკუთვნის ან $\Delta_x^{+(j)}$ ან $\Delta_x^{-(j)}$ ინტერვალს. ამიტომ (იხ. (27)) ნებისმიერი $x \in R$ ნერტილისათვის $A(x)$ არის სასრული ჯამი.

ამრიგად, ნებისმიერი $x \in R$ ნერტილისათვის

$$\sum_{j,k=-\infty}^{\infty} |a_{j,k}(f) h_{j,k}(x)| < \infty.$$

მაშასადამე $f \in A_h$.

$f \in \mathcal{O}$ სუპერპოზიციისათვის გვექნება, რომ (იხ. (25))

$$f(\varphi(t)) = \begin{cases} 1, & \text{თუ } t \in (\varphi^{-1}(u_i), \varphi^{-1}(v_i)), i=1,2,\dots \\ -1, & \text{თუ } t \in (\varphi^{-1}(y_i), \varphi^{-1}(z_i)), i=1,2,\dots \\ 0, & \text{თუ } t \in R \setminus \bigcup_{i=1}^{\infty} [(\varphi^{-1}(u_i), \varphi^{-1}(v_i)) \cup (\varphi^{-1}(y_i), \varphi^{-1}(z_i))] \end{cases} \quad (28)$$

(23)-დან ვღებულობთ, რომ

$$b = p2^{-r} < \varphi^{-1}(u_i) < \varphi^{-1}(v_i) < b + 2^{-n_i} < \varphi^{-1}(y_i) < \varphi^{-1}(z_i), \quad i=1,2,\dots \quad (29)$$

(19)-დან გამომდინარეობს, რომ

$$\frac{1}{\eta} < (\varphi^{-1})'(x) < \frac{1}{\zeta}, \quad x \in (\varphi(b), \varphi(b + \delta)).$$

ამიტომ (იხ. (19), (24))

$$\varphi^{-1}(v_i) - \varphi^{-1}(u_i) = (\varphi^{-1})'(c_i)(v_i - u_i) > \frac{\gamma}{\eta} 2^{-n_i} > \gamma 2^{-n_i - n_0 - 1} \quad (30)$$

სადაც $c_i \in (u_i, v_i)$. ანალოგიურად მივიღებთ, რომ

$$\varphi^{-1}(z_i) - \varphi^{-1}(y_i) < \frac{1}{\zeta}(z_i - y_i), \quad i=1,2,\dots \quad (31)$$

ვთქვათ $l_i = p2^{n_i - r}$, $i=1,2,\dots$ განვიხილოთ კოეფიციენტები

$$a_{n_i, l_i}(f \circ \varphi) = \sqrt{2^{n_i}} \left(\int_{\Delta_{l_i}^{+(n_i)}} f(\varphi(t)) dt - \int_{\Delta_{l_i}^{-(n_i)}} f(\varphi(t)) dt \right), \quad i=1,2,\dots \quad (32)$$

(19)-დან გამომდინარეობს, რომ

$$2^{-n_0 - 1} < \frac{1}{\eta} < \frac{x - b}{\varphi(x) - \varphi(b)} < \frac{1}{\zeta} < 2^{-n_0}, \quad x \in (b, b + \delta). \quad (33)$$

ამიტომ $\varphi(b + 2^{-n_i - 1}) < \varphi(b) + 2^{-n_i + n_0}$ აქედან გამომდინარე ყოველი $i \in \mathcal{N}$ რიცხვის-

თვის $(\varphi^{-1}(u_i), \varphi^{-1}(v_i)) \subset \bar{\Delta}_{l_i}^{(n_i)}$. (22)-დან გამომდინარეობს, რომ $n_{i+1} > n_i + 2$, $i=1,2,\dots$, ამიტომ

$$\varphi(b) + 2^{-n_{i+1}+n_0+1} < \varphi(b) + 2^{-n_i+n_0-1}, \quad i=1,2,\dots \quad (34)$$

გარდა ამისა (იხ. (33))

$$\varphi(b + 2^{-n_i-1}) > \varphi(b) + 2^{-n_i+n_0-1}, \quad i=1,2,\dots \quad (35)$$

(34) და (35) თანაფარდობებიდან გამომდინარეობს, რომ

$$\varphi(b) + 2^{-n_{i+1}+n_0+1} < \varphi(b + 2^{-n_i-1}),$$

ამიტომ (იხ. (23)) ყოველი $i \in \mathbb{N}$ რიცხვისთვის $(\varphi^{-1}(u_s), \varphi^{-1}(z_s))$ ინტერვალი,

$s=i+1, i+2, \dots$, შედის $\Delta_{l_i}^{(n_i)}$ -ში. (23)-დან გამომდინარეობს, რომ $(\varphi^{-1}(y_i), \varphi^{-1}(z_i))$

ინტერვალი და $(\varphi^{-1}(u_s), \varphi^{-1}(z_s))$, $s < i$, $s \in \mathbb{N}$, ინტერვალები შედიან ინტერვალ

$(\rho 2^{-r} + 2^{-n_i}, +\infty)$ -ში. ყოველივე ამის გამო (იხ. (28), (31), (23), (22))

$$\left| \int_{\Delta_{l_i}^{(n_i)}} f(\varphi(t)) dt \right| = \left| \sum_{s=i+1}^{\infty} \left(\int_{\varphi^{-1}(u_s)}^{\varphi^{-1}(v_s)} f(\varphi(t)) dt + \int_{\varphi^{-1}(y_s)}^{\varphi^{-1}(z_s)} f(\varphi(t)) dt \right) \right| \leq$$

$$\leq \sum_{s=i+1}^{\infty} (\varphi^{-1}(z_s) - \varphi^{-1}(u_s)) < \frac{1}{\zeta} \sum_{s=i+1}^{\infty} (z_s - u_s) < \frac{1}{\zeta} \sum_{s=i+1}^{\infty} 2^{-n_s+n_0} < \frac{2^{n_0}}{\zeta} 2^{-n_{i+1}+1} <$$

$$< \gamma 2^{-n_i+n_0-2|n_0|-2}, \quad i=1,2,\dots \quad (36)$$

(30)-დან გამომდინარეობს, რომ

$$\left| \int_{\Delta_{l_i}^{(n_i)}} f(\varphi(t)) dt \right| = \varphi^{-1}(v_i) - \varphi^{-1}(u_i) > \gamma 2^{-n_i-n_0-1}, \quad i=1,2,\dots \quad (37)$$

(36) და (37) შეფასებების ძალით (32) დან ვლებულობთ, რომ

$$\begin{aligned} & \left| a_{n_i, l_i} (f \circ \varphi) h_{n_i, l_i} (p2^{-r}) \right| \geq 2^{n_i} \gamma \left(2^{-n_i - n_0 - 1} - 2^{-n_i + n_0 - 2|n_0| - 2} \right) = \\ & = \begin{cases} \gamma \left(2^{-n_0 - 1} - 2^{-n_0 - 2} \right), & \text{თუ } n_0 > 0 \\ \gamma \left(2^{|n_0| - 1} - 2^{-3|n_0| - 2} \right), & \text{თუ } n_0 < 0 \end{cases} \geq \gamma 2^{-|n_0| - 2}, \quad i = 1, 2, \dots \end{aligned}$$

უკანასკნელი შეფასებებიდან გამომდინარეობს, რომ $f \circ \varphi$ ფუნქციის ფურიეს მწკრივი ჰაარის ვეივლეტის მიმართ განშლადია $b = p2^{-r}$ ნერტილში. ე. ი. $f \circ \varphi \notin S_h$.

თეორემა დამტკიცებულია.

თეორემა 1.1.1 და თეორემა 1.2.1-დან გამომდინარეობს, რომ სამართლიანია შემდეგი:

შედეგი 1.2.1. ყველა უწყვეტად დიფერენცირებად $\varphi : R \rightarrow R$ ჰომომორფიზმებს შორის მხოლოდ H კლასის ჰომომორფიზმები მოქმედებენ A_h კლასში.

შედეგი 1.2.2. ყველა უწყვეტად დიფერენცირებად $\varphi : R \rightarrow R$ ჰომომორფიზმებს შორის მხოლოდ H კლასის ჰომომორფიზმები მოქმედებენ S_h კლასში.

თავი II.

შემოსაზღვრული ფუნქციის ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივის ნული ზომის სიმრავლეზე განმლადობის შესახებ

§1. n -განზომილებიანი ორადი კუბების სისტემა

n -განზომილებიან $[0,1]^n$ კუბზე განსაზღვრული ლებეგის აზრით ინტეგრებადი f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერად მწკრივს აქვს შემდეგი სახე:

$$f(t_1, t_2, \dots, t_n) \sim \sum_{p_1, p_2, \dots, p_n=0}^{\infty} a_{p_1, p_2, \dots, p_n}(f) \chi_{p_1}(t_1) \chi_{p_2}(t_2) \cdots \chi_{p_n}(t_n), \quad (38)$$

$$(t_1, t_2, \dots, t_n) \in [0,1]^n,$$

სადავ

$$a_{p_1, p_2, \dots, p_n}(f) = \int_{[0,1]^n} f(t_1, t_2, \dots, t_n) \chi_{p_1}(t_1) \chi_{p_2}(t_2) \cdots \chi_{p_n}(t_n) dt_1 dt_2 \cdots dt_n,$$

f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის კოეფიციენტებია, ხოლო $\{\chi_{p_1} \chi_{p_2} \cdots \chi_{p_n}\}$ — ჰაარის n -ჯერადი სისტემაა, $p_1, p_2, \dots, p_n = 1, 2, \dots, n \geq 2, n \in \mathbb{N}$.

ამ თავში ვგულისხმობთ, რომ $n \in \mathbb{N}$ და $n \geq 2$.

38) მწკრივის ზოგადი წევრი, როცა $p_1, p_2, \dots, p_n = 1, 2, \dots$, ჩაინერება შემდეგნაირად

$$\begin{aligned} a_{p_1, p_2, \dots, p_n}(f) \chi_{p_1}(t_1) \chi_{p_2}(t_2) \cdots \chi_{p_n}(t_n) &= \\ &= a_{m_1, m_2, \dots, m_n}^{(k_1, k_2, \dots, k_n)}(f) \chi_{m_1}^{(k_1)}(t_1) \chi_{m_2}^{(k_2)}(t_2) \cdots \chi_{m_n}^{(k_n)}(t_n), \end{aligned}$$

სადავ $p_j = 2^{m_j} + k_j, m_j \in \mathbb{Z}_0, k_j = 0, 1, \dots, 2^{m_j} - 1, j = 1, 2, \dots, n$

ქემოვილოთ ნახევრად ღია, n -განზომილებიანი ორადი კუბების $\left\{ \Gamma_k^{(i)} \right\}_{i,k=1}^{\infty}$ სისტემა ამისათვის განვიხილოთ ორადი ინტერვალების n ცალი ნებისმიერი სისტემა

$$\{[\alpha_{j,k}^{(i)}, \beta_{j,k}^{(i)}]\}_{i,k=1}^{\infty}, \quad j = 1, 2, \dots, n, \quad (39)$$

რომელსაც აქვს შემდეგი თვისება:

ნატურალურ რიცხვთა ნებისმიერი i, k წყვილისათვის $[\alpha_{j,k}^{(i)}, \beta_{j,k}^{(i)}]$ ინტერვალების რანგები ერთმანეთის ტოლია. შევნიშნოთ, რომ ორადი $[\alpha_{j,k}^{(i)}, \beta_{j,k}^{(i)}]$ ინტერვალის რანგი

$$r_{j,k}^{(i)} = \log_2(\beta_{j,k}^{(i)} - \alpha_{j,k}^{(i)})^{-1} \equiv r_k^{(i)}, \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

დავაფიქსიროთ ნებისმიერი $i, k \in N$ რიცხვები. ორადი ინტერვალის განსაზღვრის საფუძველზე გვექნება:

$$[\alpha_{j,k}^{(i)}, \beta_{j,k}^{(i)}] \equiv \Delta_{2^{r_k^{(i)}} \cdot \alpha_{j,k}^{(i)}}^{(r_k^{(i)})}, \quad j = 1, 2, \dots, n. \quad (40)$$

ცნობილია, რომ ნებისმიერი ორადი ინტერვალისათვის სამართლიანია წარმოდგენა:

$$\Delta_k^{(m)} = \bigcup_{u^{(s)}=0}^{2^s-1} \Delta_{2^s \cdot k + u^{(s)}}^{(m+s)}, \quad s = 0, 1, \dots$$

უკანასკნელი ტოლობის საფუძველზე გვექნება, რომ

$$\Delta_{2^{r_k^{(i)}} \cdot \alpha_{j,k}^{(i)}}^{(r_k^{(i)})} = \bigcup_{u_j^{(s)}=0}^{2^s-1} \Delta_{2^{r_k^{(i)+s}} \cdot \alpha_{j,k}^{(i)} + u_j^{(s)}}^{(r_k^{(i)+s)}}, \quad s \in Z_0, \quad j = 1, 2, \dots, n. \quad (41)$$

შემოვიღოთ აღნიშვნები¹⁾ (იხ. (40), (41)):

$$\Gamma_{k;s;u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} \equiv \prod_{j=1}^n \Delta_{2^{r_k^{(i)+s}} \cdot \alpha_{j,k}^{(i)} + u_j^{(s)}}^{(r_k^{(i)+s)}}, \quad (42)$$

$$s \in Z_0, \quad u_j^{(s)} = 0, 1, \dots, 2^s - 1, \quad j = 1, 2, \dots, n;$$

$$\Gamma_k^{(i)} \equiv \Gamma_{k;0;0, \dots, 0}^{(i)}$$

ცხადია, რომ (იხ. (41), (42))

¹⁾ სიმბოლო \prod აღნიშნავს სიმრავლეთა დეკარტულ ნამრავლს.

$$\Gamma_k^{(i)} = \bigcup_{u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=0}^{2^s-1} \Gamma_{k; u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)}, \quad s \in Z_0, \quad (43)$$

და

$$\Gamma_{k; u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} = \bigcup_{i_1, i_2, \dots, i_n=0}^1 \Gamma_{k; s+1; 2u_1^{(s)}+i_1, 2u_2^{(s)}+i_2, \dots, 2u_n^{(s)}+i_n}^{(i)}, \quad (44)$$

$$s \in Z_0, \quad u_j^{(s)} = 0, 1, \dots, 2^s - 1, \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

(42)-დან გამომდინარეობს, რომ

$$\mu \Gamma_{k; u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} = 2^{-nr_k^{(i)} - ns}, \quad (45)$$

ყოველი s -თვის ($s \in Z_0$) და $u_j^{(s)}$ -თვის ($u_j^{(s)} = 0, 1, \dots, 2^s - 1; j = 1, 2, \dots, n$).

დამატებით შემოვიღოთ ასეთი აღნიშვნები:

$$\mathbb{F}_{k; u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{*(i)} \equiv \prod_{j=1}^n \left(\alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s} u_j^{(s)} - 2^{-r_k^{(i)} - s - 12}, \alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s} u_j^{(s)} + 2^{-r_k^{(i)} - s} \right),$$

$$s \in Z_0, \quad u_j^{(s)} = 0, 1, \dots, 2^s - 1, \quad j = 1, 2, \dots, n. \quad (46)$$

რაიმე A სიმრავლისათვის $(A)'$ აღნიშნავდეს A სიმრავლის საზღვრის იმ ნაწილს, რომელიც მასვე ეკუთვნის, ხოლო $\overset{\circ}{A} \equiv A \setminus (A)'$.

ჩანაწერი $2 \mid n$ აღნიშნავდეს, რომ n არის ლუწი.

ჩანაწერი $2 \nmid n$ აღნიშნავდეს, რომ n არის კენტი.

§2. ნული ზომის სიმრავლეზე განშლადობა

სამართლიანია შემდეგი

თეორემა 2.2.1. n -განზომილებიანი ერთეულოვანი $[0,1]^n$ კუბის ნული ზომი

ყოველი ქვესიმრავლისათვის არსებობს $[0,1]^n$ -ზე განსაზღვრული, შემოსაზღვ-

რული, ზომადი ფუნქცია, რომლის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი არ არის λ კრებადი ამ სიმრავლეზე, თუ $\lambda > 1$.

დამტკიცება. ვთქვათ $E \subset [0,1]^n$, $\mu E = 0$. ინდუქციით ავაგოთ ღია სიმრავლეთა მიმდევრობა G_i , $i = 2,3,\dots$, რომელიც აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს:

ა) $G_{i+1} \subset G_i \subset G_1 = [0,1]^n \equiv \Gamma_1^{(1)}$, $i = 2,3,\dots$;

ბ) თუ $i \geq 2$, $i \in N$, მაშინ G_i არის არაუმეტეს თვლადი გაერთიანება ნახევრად ღია, n -განზომილებიანი $\Gamma_k^{(i)}$ ორადი კუბებისა, რომელთაც ნყვილ-ნყვილად არ გააჩნიათ საერთო შიგა წერტილი;

გ) ყოველი $i \in N$ რიცხვისათვის $E \cap (G_i \setminus G_{i+1})$ სიმრავლის ყოველი წერტილი ეკუთვნის ერთ-ერთს $(\Gamma_k^{(i)})'$ სიმრავლეებიდან;

დ) ყოველი $i \in N$ რიცხვისათვის თითოეული $\Gamma_k^{(i+1)}$ კუბი მთლიანად შედის ერთ-ერთ $\Gamma_{k_1}^{(i)}$ კუბში, $k_1 \in N$;

ე) ყოველი i, k და s ნატურალური რიცხვებისა და $u_j^{(s)}$, $j = 1,2,\dots,n$, რიცხვებისათვის, სადაც $u_{j_1}^{(s)} = u_{j_2}^{(s)} = \dots = u_{j_q}^{(s)} = 0$, $j_1, j_2, \dots, j_q = 1,2,\dots,n$, $j_1 < j_2 < \dots < j_q$, $q = 1,2,\dots,n-1$ და $u_j^{(s)} = 1,2,\dots,2^s - 1$, $j = 1,2,\dots,n$, $j \neq j_1, j_2, \dots, j_q$,

$$\mu G_{i+1} \prod \Gamma_{k;s;u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} < 2^{-nr_k^{(i)} - ns - 8n - 1} \quad (47)$$

და ყოველი $s \in Z_0$ რიცხვისათვის

$$\mu G_{i+1} \prod \Gamma_{k;s;0,0,\dots,0}^{(i)} < 2^{-nr_k^{(i)} - ns - 8n - 1}. \quad (48)$$

შევნიშნოთ, რომ G_i , $i \in N$, სიმრავლეების ასაგებად ვიყენებთ ზემოთ შემოღებულ ნახევრად ღია, n -განზომილებიანი ორადი კუბების სისტემას, რომლისაგებაშიც გამოყენებული ორადი ინტერვალებისათვის ვუშვებთ, რომ $[\alpha_{j,1}^{(1)}, \beta_{j,1}^{(1)}] \equiv [0,1)$, $j = 1,2,\dots,n$ (იხ. (39)-(42)).

ვთქვათ აგებული გვაქვს სიმრავლეები G_1, G_2, \dots, G_m , $m \geq 2$, რომლებიც აკმაყოფილებენ ა), გ), დ) და ე) პირობებს, როცა $i = 1, 2, \dots, m - 1$ და ბ) პირობას, როცა

$i = 1, \dots, m$. ავადგოთ G_{m+1} სიმრავლე.

ვთქვათ $k \in N$. წარმოვადგინოთ $\Gamma_k^{(m)}$ კუბი შემდეგნაირად (იხ. (43)):

$$\begin{aligned} \Gamma_k^{(m)} = & \Gamma_{k;1;1,\dots,1}^{(m)} \bigcup_{s=2}^{\infty} \bigcup_{\substack{2^s-1 \\ u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}} \Gamma_{k;s;1,u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \bigcup \\ & \bigcup_{u_1^{(s)}=2}^{2^s-1} \bigcup_{\substack{2^s-1 \\ u_3^{(s)}, u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}} \Gamma_{k;s;1,u_1^{(s)}, 1, u_3^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \bigcup \\ & \bigcup_{u_1^{(s)}, u_2^{(s)}=2}^{2^s-1} \bigcup_{\substack{2^s-1 \\ u_4^{(s)}, u_5^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}} \Gamma_{k;s;1,u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, 1, u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \bigcup \dots \\ & \dots \bigcup_{\substack{2^s-1 \\ u_1^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)}=2}} \Gamma_{k;s;1,u_1^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)}, 1}^{(m)} \end{aligned} \quad (49)$$

განვიხილოთ \mathbf{n} -ეულები:

$s = 1$ რიცხვისთვის $(1, \dots, 1)$, ხოლო ყოველი $s \geq 2$ ნატურალური რიცხვისთვის

$(1, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)})$, სადაც $u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)} = 1, \dots, 2^s - 1$,

$(u_1^{(s)}, 1, u_3^{(s)}, \dots, u_n^{(s)})$, სადაც $u_1^{(s)} = 2, \dots, 2^s - 1$; $u_3^{(s)}, \dots, u_n^{(s)} = 1, \dots, 2^s - 1$,

$(u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, 1, u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)})$, სადაც $u_1^{(s)}, u_2^{(s)} = 2, \dots, 2^s - 1$; $u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)} = 1, \dots, 2^s - 1$,

.....
 $(u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)}, 1)$, სადაც $u_1^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)} = 2, \dots, 2^s - 1$.

რადგან $\mu E = 0$, ამიტომ არსებობენ ღია სიმრავლეები, შესაბამისად,

$$F_{k;1;1,\dots,1}^{(m)}, F_{k;s;u_2^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)}, F_{k;s;u_1^{(s)},1,u_3^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)}$$

$$F_{k;s;u_1^{(s)},u_2^{(s)},1,u_4^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)}, \dots, F_{k;s;u_1^{(s)},\dots,u_{n-1}^{(s)},1}^{(m)}$$

ոնցտե՛ն, հո՛մ (ո՛ւ. (46))

$$E \cap \Gamma_{k;1;1,\dots,1}^{(m)} \subset F_{k;1;1,\dots,1}^{(m)} \subset \Gamma_{k;1;1,\dots,1}^{*(m)},$$

$$E \cap \Gamma_{k;s;u_2^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset F_{k;s;u_2^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset \Gamma_{k;s;u_2^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{*(m)},$$

$$E \cap \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},1,u_3^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset F_{k;s;u_1^{(s)},1,u_3^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},1,u_3^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{*(m)},$$

$$E \cap \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},u_2^{(s)},1,u_4^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset F_{k;s;u_1^{(s)},u_2^{(s)},1,u_4^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} \subset \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},u_2^{(s)},1,u_4^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{*(m)},$$

$$\dots \dots \dots$$

$$E \cap \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},\dots,u_{n-1}^{(s)},1}^{(m)} \subset F_{k;s;u_1^{(s)},\dots,u_{n-1}^{(s)},1}^{(m)} \subset \Gamma_{k;s;u_1^{(s)},\dots,u_{n-1}^{(s)},1}^{*(m)}, \quad (50)$$

ԹՅ

$$\mu F_{k;1;1,\dots,1}^{(m)} < 2^{nr_k^{(m)} - 11n},$$

$$\mu F_{k;s;u_2^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} < 2^{nr_k^{(m)} - ns - 10n},$$

$$\mu F_{k;s;u_1^{(s)},1,u_3^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} < 2^{nr_k^{(m)} - ns - 10n},$$

$$\mu F_{k;s;u_1^{(s)},u_2^{(s)},1,u_4^{(s)},\dots,u_n^{(s)}}^{(m)} < 2^{nr_k^{(m)} - ns - 10n},$$

$$\dots \dots \dots$$

$$\mu F_{k;s;u_1^{(s)},\dots,u_{n-1}^{(s)},1}^{(m)} < 2^{nr_k^{(m)} - ns - 10n}. \quad (51)$$

ვთქვათ

$$\begin{aligned}
 G_{m+1} = & \bigcup_{k=1}^{\infty} F_{k;1;1,\dots,1}^{(m)} \bigcup_{s=2}^{\infty} \left(\bigcup_{u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}^{2^s-1} F_{k;s;1,u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \right) \bigcup \\
 & \bigcup_{u_1^{(s)}=2}^{2^s-1} \left(\bigcup_{u_3^{(s)}, u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}^{2^s-1} F_{k;s;1,u_1^{(s)}, 1, u_3^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \right) \bigcup \\
 & \bigcup_{u_1^{(s)}, u_2^{(s)}=2}^{2^s-1} \left(\bigcup_{u_4^{(s)}, u_5^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}=1}^{2^s-1} F_{k;s;1,u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, 1, u_4^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \right) \bigcup \dots \\
 & \dots \bigcup_{u_1^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)}=2}^{2^s-1} F_{k;s;1,u_1^{(s)}, \dots, u_{n-1}^{(s)}, 1}^{(m)} \quad (52)
 \end{aligned}$$

ცხადია G_{m+1} ღია სიმრავლეა, ამიტომ ის შეიძლება წარმოვადგინოთ როგორც არაუმეტეს თვლადი გაერთიანება ნახევრადღია, n -განზომილებიანი ორადი კუბებისა. ვთქვათ

$$G_{m+1} = \bigcup_{k=1}^{\infty} \Gamma_k^{(m+1)}$$

ერთ-ერთი ასეთი წარმოდგენაა (იგულისხმება, რომ $\Gamma_k^{(m+1)}$ კუბები წყვილ-წყვილად თანაუკვეთნი არიან).

ცხადია, რომ G_{m+1} აკმაყოფილებს ბ) პირობას $i = m + 1$ -თვის და ა) და დ) პირობებს $i = m$ -თვის (იხ. (49), (50), (52)).

რადგან (იხ. (49), (50), (52))

$$E \cap (G_m \setminus G_{m+1}) = \bigcup_{k=1}^{\infty} [(\Gamma_k^{(m)} \setminus G_{m+1}) \cap E] \text{ და } E \cap \check{\Gamma}_k^{(m)} \subset G_{m+1},$$

$$E \cap (G_m \setminus G_{m+1}) \subset \bigcap_{k=1}^{\infty} \left\{ \left[\left(\Gamma_k^{(m)} \right)' \cap \left(\Gamma_k^{(m)} \setminus E \right) \right] \cap E \right\} \subset \bigcap_{k=1}^{\infty} \left(\Gamma_k^{(m)} \right)'.$$

ამრიგად, სრულდება გ) პირობა $i = m$ -სთვის. შესამოწმებელი დარჩა ე) პირობა.

ყოველი $s \geq 2$ ნატურალური რიცხვისა და $u_j^{(s)}$, $j = 1, 2, \dots, n$, რიცხვებისათვის, სადაც

$$u_{j_1}^{(s)} = u_{j_2}^{(s)} = \dots = u_{j_q}^{(s)} = 0, \quad j_1, j_2, \dots, j_q = 1, 2, \dots, n, \quad j_1 < j_2 < \dots < j_q, \quad q = 1, 2, \dots, n-1$$

და $u_j^{(s)} = 1, 2, \dots, 2^s - 2$, $j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_1, j_2, \dots, j_q$, ადგილი აქვს შემდეგ ჩართვას

$$G_{m+1} \cap \Gamma_{k; s; u_1^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \subset$$

$$\subset \bigcap_{\nu=0}^{\infty} \left[\begin{array}{c} 2^{\nu} \\ \mathbf{Y} \\ d_j^{(\nu)} = 0 \\ j=1, \dots, n; j \neq j_1, \dots, j_q \end{array} \left(\begin{array}{c} 2^{\nu} \\ \mathbf{Y} \\ d_{j_2}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\ d_{j_1}^{(\nu)} = 1 \end{array} F_{k; s+\nu; 2^{\nu} u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^{\nu} u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}^{(m)} \mathbf{Y} \right) \right] \mathbf{Y}$$

$$\mathbf{Y} \begin{array}{c} 2^{\nu} \\ \mathbf{Y} \\ d_{j_1}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\ d_{j_2}^{(\nu)} = 1 \end{array} F_{k; s+\nu; 2^{\nu} u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^{\nu} u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}^{(m)} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y}$$

$$\mathbf{Y} \begin{array}{c} 2^{\nu} \\ \mathbf{Y} \\ d_{j_1}^{(\nu)}, d_{j_2}^{(\nu)}, \dots, d_{j_{q-1}}^{(\nu)} = 1 \\ d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \end{array} F_{k; s+\nu; 2^{\nu} u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^{\nu} u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}^{(m)} \mathbf{Y} ;$$

ყოველი $s \geq 2$ ნატურალური რიცხვისა და $u_j^{(s)}$, $j = 1, 2, \dots, n$, რიცხვებისათვის, სადაც

$$u_{j_1}^{(s)} = u_{j_2}^{(s)} = \dots = u_{j_q}^{(s)} = 0, \quad j_1, j_2, \dots, j_q = 1, 2, \dots, n, \quad j_1 < j_2 < \dots < j_q, \quad q = 1, 2, \dots, n-2;$$

$$u_{l_1}^{(s)} = u_{l_2}^{(s)} = \dots = u_{l_p}^{(s)} = 2^s - 1, \quad l_1, l_2, \dots, l_p = 1, 2, \dots, n, \quad l_1 < l_2 < \dots < l_p, \\ l_1, l_2, \dots, l_p \neq j_1, j_2, \dots, j_q, \quad p = 1, 2, \dots, n - q - 1;$$

$$u_j^{(s)} = 1, 2, \dots, 2^s - 2, \quad j = 1, 2, \dots, n, \quad j \neq j_1, j_2, \dots, j_q, l_1, l_2, \dots, l_p,$$

(შევნიშნოთ, რომ ამ შემთხვევას ადგილი ექნება მხოლოდ $n \geq 3$ -თვის, $n \in \mathbb{N}$)
ადგილი აქვს შემდეგ ჩართვას

$$G_{m+1} \cap \Gamma_{k; s; u_1^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \subset$$

$$\subset \prod_{\nu=0}^{\infty} \left[\begin{array}{ccc} 2^\nu & & 2^\nu - 1 \\ \mathbf{Y} & & \mathbf{Y} \\ d_j^{(\nu)} = 0 & & d_{l_1}^{(\nu)}, d_{l_2}^{(\nu)}, \dots, d_{l_p}^{(\nu)} = \end{array} \right] \mathbf{Y}$$

$j=1, \dots, n; j \neq j_1, \dots, j_q, l_1, \dots, l_p$

$$\mathbf{Y} \left(\begin{array}{ccc} 2^\nu & & \\ \mathbf{Y} & & \\ d_{j_2}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 & & F^{(m)} \\ & & k; s + \nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)} \end{array} \right) \mathbf{Y}$$

$d_{j_1}^{(\nu)} = 1$

$$\begin{array}{c}
 \mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} \\
 d_{j_1}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\
 d_{j_2}^{(\nu)} = 1 \\
 F^{(m)}_{k; s+\nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y} \\
 \\
 \mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} \\
 d_{j_1}^{(\nu)}, \dots, d_{j_{q-1}}^{(\nu)} = 1 \\
 d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\
 F^{(m)}_{k; s+\nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y}
 \end{array} \Bigg] ;$$

ყოველი $s \geq 1$ ნატურალური რიცხვისა და $u_j^{(s)}$, $j = 1, 2, \dots, n$, რიცხვებისათვის, სადაც $u_{j_1}^{(s)} = u_{j_2}^{(s)} = \dots = u_{j_q}^{(s)} = 0$, $j_1, j_2, \dots, j_q = 1, 2, \dots, n$, $j_1 < j_2 < \dots < j_q$, $q = 1, 2, \dots, n-1$ და $u_j^{(s)} = 2^s - 1$, $j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_1, j_2, \dots, j_q$, ადგილი აქვს შემდეგ ჩართვას

$$G_{m+1} \cap \Gamma_{k; s; u_1^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(m)} \subset$$

$$\subset \mathbf{Y}^{\infty} \left[\begin{array}{c} \mathbf{Y}^{2^\nu - 1} \\ d_j^{(\nu)} = 0 \\ j = 1, \dots, n; j \neq j_1, \dots, j_q \end{array} \left(\begin{array}{c} \mathbf{Y}^{2^\nu} \\ d_{j_2}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\ d_{j_1}^{(\nu)} = 1 \\ F^{(m)}_{k; s+\nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y} \end{array} \right) \right]$$

$$\mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} \\
 d_{j_1}^{(\nu)}, d_{j_3}^{(\nu)}, \dots, d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \\
 d_{j_2}^{(\nu)} = 1 \\
 F^{(m)}_{k; s+\nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(\nu)}} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y}$$

$$\left. \begin{array}{l} \mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} \\ d_{j_1}^{(\nu)}, d_{j_2}^{(\nu)}, \dots, d_{j_{q-1}}^{(\nu)} = 1 \\ d_{j_q}^{(\nu)} = 1 \end{array} F_{k; s+\nu; 2^\nu u_1^{(s)} + d_1^{(\nu)}, \dots, 2^\nu u_n^{(s)} + d_n^{(s)} }^{(m)} \right\};$$

ყოველი $s \in Z_0$, $u_j^{(s)} = 0$, $j = 1, 2, \dots, n$ რიცხვებისათვის

$$G_{m+1} \cap \Gamma_{k; s; 0, \dots, 0}^{(m)} \subset \mathbf{Y}^{2^\nu} \left(\mathbf{Y}^{2^\nu} F_{k; s+\nu; 1, d_2^{(\nu)}, \dots, d_n^{(\nu)}}^{(m)} \mathbf{Y} \right)$$

$$\left. \mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} F_{k; s+\nu; d_1^{(\nu)}, 1, d_3^{(\nu)}, \dots, d_n^{(\nu)}}^{(m)} \mathbf{Y} \dots \mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^\nu} F_{k; s+\nu; d_1^{(\nu)}, \dots, d_{n-1}^{(\nu)}, 1}^{(m)} \right\}$$

ამიტომ (51)-ის ძალით სრულდება ე) პირობა.

ამგვარად, ავაგეთ G_i , $i = 1, 2, \dots$, მიმდევრობა, რომელიც აკმაყოფილებს ა) - ე) პირობებს.

განვსაზღვროთ f_i , $i = 1, 2, \dots$, ფუნქციები. ამისათვის დამატებით შემოვიღოთ ასეთი აღნიშვნები (იხ. (43)):

$$B_i \equiv \mathbf{Y}^{2^s-1} \left[\mathbf{Y}^{2^s-1} \left(\mathbf{Y}^{2^s-1} \Gamma_{k; s; 1, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} \mathbf{Y} \right) \right]$$

$$\mathbf{Y} \quad \mathbf{Y}^{2^s-1} \quad \mathbf{Y}^{2^s-1} \quad \Gamma_{k; s; u_1^{(s)}, 1, u_3^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)} \mathbf{Y}$$

$$f(t_1, t_2, \dots, t_n) = \begin{cases} f_i(t_1, t_2, \dots, t_n), & \text{თუ } (t_1, t_2, \dots, t_n) \in G_i \setminus G_{i+1}, i \in N, \\ 0, & \text{თუ } (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \bigcap_{i=1}^{\infty} G_i. \end{cases} \quad (56)$$

ა) და ბ) პირობებიდან გამომდინარეობს, რომ ფუნქციათა განსაზღვრება კორექტულია.

შევნიშნოთ, რომ $\mu \bigcap_{i=1}^{\infty} G_i = 0$ (იხ. (48), ა) და ბ)). ამასთან, f ფუნქცია წარმო-

ადგენს $\bigcup_{i=1}^{\infty} (A_i \setminus G_{i+1})$ სიმრავლის მახასიათებელ ფუნქციას.

(44-45), (53-55)-დან გამომდინარეობს, რომ ყოველი i, k და S ნატურალური რიცხვებისა და $u_j^{(s)}$, $j = 1, 2, \dots, n$, რიცხვებისათვის, სადაც $u_{j_1}^{(s)} = u_{j_2}^{(s)} = \dots = u_{j_q}^{(s)} = 0$, $j_1, j_2, \dots, j_q = 1, 2, \dots, n$, $j_1 < j_2 < \dots < j_q$, $q = 1, 2, \dots, n-1$ და $u_j^{(s)} = 1, 2, \dots, 2^s - 1$, $j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_1, j_2, \dots, j_q$,

$$\int_{\Gamma_{k;s;u_1^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}}^{(i)}} f_i(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots dt_n = 2^{-nr_k^{(i)} - ns - 1} \quad (57)$$

და ყოველი $s \in Z_0$ რიცხვისათვის

$$\int_{\Gamma_{k;s;0, \dots, 0}^{(i)}} f_i(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots dt_n = \begin{cases} 2^{-nr_k^{(i)} - ns - 1} \cdot \left(1 + \frac{1}{2^n - 1}\right), & \text{როცა } 2 \mid n \\ 2^{-nr_k^{(i)} - ns - 1} \cdot \left(1 - \frac{1}{2^n - 1}\right), & \text{როცა } 2 \nmid n. \end{cases} \quad (58)$$

ვთქვათ $x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in E$. გ) პირობის ძალით ადგილი აქვს შემდეგი შემთხვევებიდან ერთ-ერთს:

I. ნატურალურ რიცხვთა რომელიღაც (i, k) წყვილისათვის

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in (\Gamma_k^{(i)})'$$

$$\text{II. } x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \prod_{i=1}^{\infty} G_i.$$

I შემთხვევაში $x_{j_0} = \alpha_{j_0, k}^{(i)}$ რომელიღაც j_0 რიცხვისათვის, $1 \leq j_0 \leq n$, და ა

1. რომელიღაც $s_{j_0} \in Z_0$ რიცხვისათვის

$$x_j = \alpha_{j, k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s_{j_0}} \cdot u_{j, 0}^{(s_{j_0})},$$

სადაც $0 \leq u_{j, 0}^{(s_{j_0})} \leq 2^{s_{j_0}} - 1$, $j = 1, 2, \dots, n$; $j \neq j_0$;

ან

1₂. რომელიღაც $s'_{j_0} \in Z_0$ რიცხვისათვის

$$x_j = \alpha_{j, k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s'_{j_0}} \cdot u_{j, 0}^{(s'_{j_0})},$$

სადაც $0 \leq u_{j, 0}^{(s'_{j_0})} \leq 2^{s'_{j_0}} - 1$, $j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_0, l_{j_0; 1}, l_{j_0; 2}, \dots, l_{j_0; q_{j_0}}$,

$q_{j_0} = 1, \dots, n-2$, $l_{j_0; m} = 1, 2, \dots, n$, $l_{j_0; m} \neq j_0$, $m = 1, \dots, q_{j_0}$, $l_{j_0; 1} < l_{j_0; 2} < \dots < l_{j_0; q_{j_0}}$

და ყოველი $s \in Z_0$ რიცხვისათვის მოიძებნებიან რიცხვები $0 \leq u_{l_{j_0; m}, s}^{(s'_{j_0} + s)} \leq 2^{s'_{j_0} + s} - 1$,

$m = 1, \dots, q_{j_0}$, ისეთი, რომ

$$x_{l_{j_0; m}} \in \left[\alpha_{l_{j_0; m}, k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s'_{j_0} - s} \cdot u_{l_{j_0; m}, s}^{(s'_{j_0} + s)}, \alpha_{l_{j_0; m}, k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s'_{j_0} - s} \cdot u_{l_{j_0; m}, s}^{(s'_{j_0} + s)} + 2^{-r_k^{(i)} - s'_{j_0} - s} \right]$$

$$m = 1, 2, \dots, q$$

ან

1₃. ყოველი $s \in Z_0$ რიცხვისათვის მოიძებნებიან რიცხვები $0 \leq u_{j, s}^{(s)} \leq 2^s - 1$

$j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_0$, ისეთი, რომ

$$x_j \in \left[\alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \cdot u_{j,s}^{(s)}, \alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \cdot u_{j,s}^{(s)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \right] \quad j=1,2,\dots,n; j \neq j_0.$$

II შემთხვევაში ყოველი $i \in N$ რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი $m_i \in N$, რომ

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \overset{\circ}{\Gamma}_{m_i}^{(i)}, \quad i=1,2,\dots \quad (59)$$

შევნიშნოთ, რომ I_2 შემთხვევას ადგილი აქვს მხოლოდ $n \geq 3$ ($n \in N$) რიცხვისათვის და II შემთხვევაში თითოეული x_j ($j=1,2,\dots,n$) ორად-ირაციონალურია (იხ. დ), (59)).

ჯერ განვიხილოთ I შემთხვევა.

I₁. განვიხილოთ კოეფიციენტები

$$a \left(\begin{matrix} q_1^{(j_0)}(s), q_2^{(j_0)}(s), \dots, q_n^{(j_0)}(s) \\ p_1^{(j_0)}(s), p_2^{(j_0)}(s), \dots, p_n^{(j_0)}(s) \end{matrix} \right) (f) =$$

$$= \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_1, \dots, i_n = 0 \\ 2 | i_1 + \dots + i_n}}^1 \Gamma^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \sum_{\substack{i_1, \dots, i_n = 0 \\ 2 | i_1 + \dots + i_n}}^1 \Gamma^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right], \quad (60)$$

სადაც $p_j^{(j_0)}(s) = r_k^{(i)} + s_{j_0} + s$, $q_j^{(j_0)}(s) = x_j \cdot 2^{p_j^{(j_0)}(s)}$, $j=1,2,\dots,n$, $s=0,1,\dots$, ხოლო

$u_j^{(s_{j_0}+s)} = 2^s u_{j,0}^{(s_{j_0})}$, $j=1,2,\dots,n$, $j \neq j_0$ და $u_{j_0}^{(s_{j_0}+s)} = 0$, $s=0,1,\dots$

განვიხილოთ ქვეშემთხვევები:

$$1.1. u_{j,0}^{(s_{j_0})} \neq 0, \quad j=1,2,\dots,n, \quad j \neq j_0.$$

აქედან გამომდინარე $s_{j_0} \neq 0$. ამიტომ (იხ. (60))

$$a_{p_1^{(j_0)}(s), p_2^{(j_0)}(s), \dots, p_n^{(j_0)}(s)}^{(q_1^{(j_0)}(s), q_2^{(j_0)}(s), \dots, q_n^{(j_0)}(s))} (f) =$$

$$= \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; j \neq j_0; i_{j_0}=0}}^1 \Gamma^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right. \\ \left. 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right. \right]_{k: s_{j_0} + s + 1; 2u_1^{(s_{j_0} + s)} + i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0} + s)} + i_n}$$

$$+ \sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; j \neq j_0; i_{j_0}=1}}^1 \Gamma^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \\ 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right. \left. \right]_{k: s_{j_0} + s + 1; 2u_1^{(s_{j_0} + s)} + i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0} + s)} + i_n}$$

$$- \left[\sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; j \neq j_0; i_{j_0}=0}}^1 \Gamma^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \right. \\ \left. 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right. \right]_{k: s_{j_0} + s + 1; 2u_1^{(s_{j_0} + s)} + i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0} + s)} + i_n}$$

$$\begin{aligned}
& + \left. \sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; j \neq j_0; i_{j_0}=1}}^1 \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right] \equiv \\
& \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0}+s+1; 2u_1^{(s_{j_0}+s)}+i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0}+s)}+i_n} \\
& 2^{\left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right|} \\
& \equiv \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} [S_1 + S_2 - (S_3 + S_4)], s \in Z_0. \quad (61)
\end{aligned}$$

(47) და (53)-(56)-ის ძალით i_j რიცხვებისათვის, სადაც $i_{j_0} = 0$, $i_j = 0$ ან 1 ,

$j = 1, \dots, n$, $j \neq j_0$ და $\sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j$ ლუწია,

$$\int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \geq \int f_i(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n -$$

$$\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0}+s+1; 2u_1^{(s_{j_0}+s)}+i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0}+s)}+i_n} \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0}+s+1; 2u_1^{(s_{j_0}+s)}+i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0}+s)}+i_n}$$

$$- \int |f(t_1, \dots, t_n) - f_i(t_1, \dots, t_n)| dt_1 \cdots dt_n \geq 2^{-nr_k^{(i)} - ns_{j_0} - ns - n - 1} -$$

$$\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0}+s+1; 2u_1^{(s_{j_0}+s)}+i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0}+s)}+i_n}$$

$$- \mu G_{i+1} \prod \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0}+s+1; 2u_1^{(s_{j_0}+s)}+i_1, \dots, 2u_n^{(s_{j_0}+s)}+i_n} \geq$$

$$\geq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, s = 0, 1, \dots$$

ამიგომ

$$S_1 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 3}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 3}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (62)$$

(47) და (53)-(56)-ის ძალით i_j რიცხვებისათვის, სადაც $i_{j_0} = 0$, $i_j = 0$ ან 1 ,

$j = 1, \dots, n$, $j \neq j_0$ და $\sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j$ კენჭია (იხ. (61)),

$$\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \geq \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} \int f_i(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n -$$

$$- \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} \int |f(t_1, \dots, t_n) - f_i(t_1, \dots, t_n)| dt_1 \cdots dt_n \geq 2^{-nr_k^{(i)} - ns_{j_0} - ns - n} -$$

$$- \mu G_{i+1} \prod_{k; s_{j_0+s}; u_1^{(s_{j_0+s}), \dots, u_n^{(s_{j_0+s})}} \Gamma^{(i)} \geq$$

$$\geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots$$

ამიგომ

$$S_2 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 7n - 2}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (63)$$

(47) და (53)-(56)-ის ძალით i_j რიცხვებისათვის, სადაც $i_{j_0} = 0$, $i_j = 0$ ან 1 ,

$j = 1, \dots, n, j \neq j_0$ და $\sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j$ კონსტანტია (იხ. (61))

$$\begin{aligned}
 & \left| \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right| \\
 & \leq \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} f_i(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \\
 & + \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} |f(t_1, \dots, t_n) - f_i(t_1, \dots, t_n)| dt_1 \cdots dt_n \leq \\
 & \leq 2^{-nr_k^{(i)} - ns_{j_0} - ns - n - 1} + \\
 & \mu G_{i+1} \prod_{k; s_{j_0+s}; u_1^{(s_{j_0+s})}, \dots, u_n^{(s_{j_0+s})} \Gamma^{(i)} \leq \\
 & \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (64)
 \end{aligned}$$

ამიტომ

$$|S_3| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 3} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 3}, \quad s = 0, 1, \dots$$

(47) და (53)-(56)-ის ძალით i_j რიცხვებისათვის, სადაც $i_{j_0} = 0$, $i_j = 0$ ან 1 ,

$j = 1, \dots, n$, $j \neq j_0$ და $\sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j$ ლუწია (იხ. (61))

$$\begin{aligned}
 & \left| \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right| \leq \\
 & \leq \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} f_i(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \\
 & + \int_{\Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} |f(t_1, \dots, t_n) - f_i(t_1, \dots, t_n)| dt_1 \cdots dt_n \leq \\
 & \leq \mu G_{i+1} \prod_{k; s_{j_0+s}; u_1^{(s_{j_0+s})}, \dots, u_n^{(s_{j_0+s})} \Gamma^{(i)} \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots
 \end{aligned}$$

ამიტომ

$$|S_4| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 7n - 3}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (65)$$

(61)-(65) შეფასებების ძალით ვღებულობთ, რომ

$$\left| a_{\substack{(q_1^{(j_0)}(s), q_2^{(j_0)}(s), \dots, q_n^{(j_0)}(s)) \\ (p_1^{(j_0)}(s), p_2^{(j_0)}(s), \dots, p_n^{(j_0)}(s)}} (f) \chi_{p_1^{(j_0)}(s)}^{(q_1^{(j_0)}(s))}(x_1) \cdots \chi_{p_n^{(j_0)}(s)}^{(q_n^{(j_0)}(s))}(x_n) \right| > 2^{-n-2}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (66)$$

$$1_{1,2} \cdot u_{j_1,0}^{(s_{j_0})} = u_{j_2,0}^{(s_{j_0})} = \dots = u_{j_q,0}^{(s_{j_0})} = 0, \quad j_1, \dots, j_q = 1, \dots, n, \quad j_1, \dots, j_q \neq j_0,$$

$$j_1 < j_2 < \dots < j_q, \quad q = 1, \dots, n-2 \quad \text{და} \quad u_j^{(s_{j_0})} \neq 0, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0, j_1, \dots, j_q.$$

აქედან გამომდინარე $s_{j_0} \neq 0$.

შევნიშნოთ, რომ ამ ქვეშემთხვევას ადგილი აქვს მხოლოდ მაშინ, როცა $n \geq 3, n \in N$.

ამ შემთხვევაში გვექნება, რომ (იხ. (60))

$$a_{p_1^{(j_0)}(s), p_2^{(j_0)}(s), \dots, p_n^{(j_0)}(s)}(q_1^{(j_0)}(s), q_2^{(j_0)}(s), \dots, q_n^{(j_0)}(s))(f) =$$

$$= \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n; \\ j \neq j_0, j_1, \dots, j_q; i_{j_0}=i_{j_1}=\dots=i_{j_q}=1}} \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})}_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})}_{+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \right.$$

$$\left. 2 \sum_{j=1, j \neq j_0, j_1, \dots, j_q}^n i_j + q + 1 \right]$$

$$+ \sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; i_{j_0} + \dots + i_{j_q} \neq q+1}} \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})}_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})}_{+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n -$$

$$2 \sum_{j=1}^n i_j$$

$$\begin{aligned}
& - \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n; \\ j \neq j_0, j_1, \dots, j_q; i_{j_0}=i_{j_1}=\dots=i_{j_q}=1}}^1 \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \right. \\
& \quad \left. \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} \right. \\
& \quad \left. 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0, j_1, \dots, j_q}^n i_j + q + 1 \right. \right] \\
& + \left[\sum_{\substack{i_j=0 \\ j=1, \dots, n; i_{j_0} + \dots + i_{j_q} \neq q+1}}^1 \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \right. \\
& \quad \left. \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s_{j_0+s})_{+i_1}, \dots, 2u_n^{(s_{j_0+s})_{+i_n}}} \right. \\
& \quad \left. 2 \left| \sum_{j=1}^n i_j \right. \right] \equiv
\end{aligned}$$

$$\sqrt{2^{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)} [S_1 + S_2 - (S_3 + S_4)], s \in Z_0 \quad (67)$$

1.1 ქვეშემთხვევაში ჩატარებული მსჯელობის ანალოგიური მსჯელობით მივიღებთ, რომ

$$S_1 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - q - 2}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 7n - q - 3}, s = 0, 1, \dots ;$$

$$S_2 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2} -$$

$$-2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - q - 3}{+2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - q - 3}, s = 0, 1, \dots ;$$

$$|S_3| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 7n - q - 3}, \quad s = 0, 1, \dots ;$$

$$|S_4| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2} + 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2} -$$

$$- 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - q - 3} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - q - 3}, \quad s = 0, 1, \dots ;$$

(47) ტოლობისა და უკანასკნელი შეფასებების ძალით მივიღებთ, რომ $I_{1,2}$ ქვეშემთხვევაში სამართლიანია (46) შეფასება.

$I_{1,3}$. $u_{j,0}^{(s_{j_0})} = 0$, $j = 1, 2, \dots, n$, $j \neq j_0$. ამ შემთხვევაში შესაძლებელია s_{j_0} ნულიც კი გახდეს.

მაშინ (იხ. (60))

$$a_{\substack{(q_1^{(j_0)}(s), q_2^{(j_0)}(s), \dots, q_n^{(j_0)}(s)) \\ (p_1^{(j_0)}(s), p_2^{(j_0)}(s), \dots, p_n^{(j_0)}(s)}}(f) =$$

$$= \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ \Gamma_{k; s_{j_0}+s+1; i_1, \dots, i_n}^{(i)}}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \right. \\ \left. 2^{\sum_{j=1}^n i_j} \right]$$

$$\left. \begin{aligned} & - \sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \mid \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \end{aligned} \right\} \equiv \\ & \equiv \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s)}} [S_1 - S_2], \quad s \in Z_0. \quad (68)
\end{aligned}$$

შესაძლებელია ორი ქვეშემთხვევა:

1.3.1. n ლუნი ნატურალური რიცხვია;

1.3.2. n კენტი ნატურალური რიცხვია;

განვიხილოთ თითოეული მათგანი.

1.3.1. ამ შემთხვევაში (იხ. (68))

$$S_1 = \int_{\Gamma_{k; s_{j_0}^{+s+1}; 1, \dots, 1}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n + \int_{\Gamma_{k; s_{j_0}^{+s+1}; 0, \dots, 0}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n +$$

$$\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ \sum_{j=1}^n i_j \neq 0, n; \quad 2 \mid \sum_{j=1}^n i_j}} \int_{\Gamma_{k; s_{j_0}^{+s+1}; i_1, \dots, i_n}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \equiv S_1^1 + S_1^2 + S_1^3, \quad s \in Z_0. \quad (69)$$

ზემოთ ჩატარებული მსჯელობის ანალოგიური მსჯელობით მივიღებთ, რომ (იხ. (47), (48), (53)-(58), (68), (69)):

$$S_1^1 \geq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots ;$$

$$S_1^2 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$S_1^3 \geq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2}{-2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2} -$$

$$-2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n}{+2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$|S_2| \leq 2 \frac{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2}{+2 \sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2}, \quad s = 0, 1, \dots.$$

(68), (69) ტოლობებისა და უკანასკნელი შეფასებების ძალით ვღებულობთ, რომ 1.3.1 ქვეშემთხვევაში სამართლიანია (66) შეფასება.

1.3.2. ამ შემთხვევაში (იხ. (68))

$$S_1 = \int_{\Gamma_{k; s j_0 + s + 1; 0, \dots, 0}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n +$$

$$+ \sum_{\substack{i_j = 0; j=1, \dots, n \\ \sum_{j=1}^n i_j \neq 0; 2 \left| \sum_{j=1}^n i_j \right.}} \int_{\Gamma_{k; s j_0 + s + 1; i_1, \dots, i_n}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \equiv S_1^1 + S_1^2, \quad s \in Z_0. \quad (70)$$

$$S_2 = \int_{\Gamma_{k; s j_0 + s + 1; 1, \dots, 1}^{(i)}} f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n +$$

$$+ \sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ \sum_{j=1}^n i_j \neq n; 2 \mid \sum_{j=1}^n i_j}} \Gamma_{k; s, j_0+s+1; i_1, \dots, i_n}^{(i)} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \equiv S_2^1 + S_2^2, \quad s \in Z \quad (71)$$

ზემოთ ჩატარებული მსჯელობის ანალოგიური მსჯელობით მივიღებთ, რომ (იხ. (47), (48), (53)-(58), (70), (71)):

$$S_1^1 \geq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1} \left(1 - \frac{1}{2^n - 1} \right) - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$S_1^2 \geq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2} -$$

$$- 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1} + 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$|S_2^1| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$|S_2^2| \leq 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 2} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - n - 1} +$$

$$+ 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 8n - 2} - 2^{-\sum_{j=1}^n p_j^{(j_0)}(s) - 9n - 1}, \quad s = 0, 1, \dots;$$

(68), (70), (71) ტოლობებისა და უკანასკნელი შეფასებების ძალით ვღებულობთ, რომ $I_{1.3.2}$ ქვეშემთხვევაშიც სამართლიანია (66) შეფასება.

ამრიგად, I_1 შემთხვევაში სამართლიანია (66).

I_2 . განვიხილოთ კოეფიციენტი

$$\begin{aligned}
 & a_{\substack{v_1^{(j_0)}(s), v_2^{(j_0)}(s), \dots, v_n^{(j_0)}(s) \\ h_1^{(j_0)}(s), h_2^{(j_0)}(s), \dots, h_n^{(j_0)}(s)}}(f) = \\
 & = \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n h_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \left| \sum_{j=1}^n i_j \right.}} \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s'_{j_0+s})+i_1}, \dots, 2u_n^{(s'_{j_0+s})+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \right. \\
 & \left. - \sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \bar{\left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right.}} \Gamma^{(i)}_{k; s_{j_0+s+1}; 2u_1^{(s'_{j_0+s})+i_1}, \dots, 2u_n^{(s'_{j_0+s})+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right], \quad (72)
 \end{aligned}$$

სადაც

$$h_j^{(j_0)}(s) = r_k^{(i)} + s'_{j_0} + s; \quad j = 1, \dots, n; \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$v_j^{(j_0)}(s) = x_j \cdot 2^{h_j^{(j_0)}(s)}, \quad j = 1, \dots, n \quad (j \neq l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}}), \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$v_{l_{j_0;m}}^{(j_0)}(s) = \left(\alpha_{l_{j_0;m},k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s'_{j_0} - s} \cdot u_{l_{j_0;m},s}^{(s'_{j_0} + s)} \right) \cdot 2^{h_{l_{j_0;m}}^{(j_0)}(s)}, \quad m = 1, \dots, q_{j_0}, \quad s = 1, 2, \dots,$$

ხოლო

$$u_j^{(s'_{j_0} + s)} = 2^s u_{j,0}^{(s'_{j_0})}, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0, l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}}$$

და

$$u_{l_{j_0;m}}^{(s'_{j_0} + s)} = u_{l_{j_0;m},s}^{(s'_{j_0} + s)}, \quad u_{j_0}^{(s'_{j_0} + s)} = 0, \quad m = 1, \dots, q_{j_0}, \quad s = 0, 1, \dots$$

განვიხილოთ ქვეშემთხვევები:

1.1. $u_{j,0}^{(s'_{j_0})} \neq 0$, $j = 1, \dots, n$, $j \neq j_0, l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}}$ და ყოველი $s \in Z_0$ რიც-

ხვისათვის $u_{l_{j_0;m},s}^{(s'_{j_0} + s)} \neq 0$, $m = 1, \dots, q_{j_0}$. აქედან გამომდინარე $s'_{j_0} \neq 0$.

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას ზუსტად ისე, როგორც 1.1 შემთხვევაში, მივიღებთ, რომ (იხ. (72))

$$\left| a_{h_1^{(j_0)}(s), h_2^{(j_0)}(s), \dots, h_n^{(j_0)}(s)}^{(v_1^{(j_0)}(s), v_2^{(j_0)}(s), \dots, v_n^{(j_0)}(s))} (f) \chi_{h_1^{(j_0)}(s)}^{(v_1^{(j_0)}(s))}(x_1) \cdots \chi_{h_n^{(j_0)}(s)}^{(v_n^{(j_0)}(s))}(x_n) \right| > 2^{-n-2}, \quad s = 0, 1, \dots$$

(73)

1.2.

$$u_{j_1,0}^{(s'_{j_0})} = u_{j_2,0}^{(s'_{j_0})} = \cdots = u_{j_q,0}^{(s'_{j_0})} = 0,$$

$$u_{l_{j_0;k_1^{(s)},s}^{(s'_{j_0} + s)}} = u_{l_{j_0;k_2^{(s)},s}^{(s'_{j_0} + s)}} = \cdots = u_{l_{j_0;k_q^{(s)},s}^{(s'_{j_0} + s)}} = 0,$$

სადაც

$j_1, j_2, \dots, j_q = 1, \dots, n$, $j_1, j_2, \dots, j_q \neq j_0, l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}}$, $j_1 < j_2 < \cdots < j_q$,

$q = 1, 2, \dots, n - q_{j_0} - 1$, $k_1^{(s)}, k_2^{(s)}, \dots, k_{q^{(s)}}^{(s)} = 1, \dots, q_{j_0}$, $k_1^{(s)} < k_2^{(s)} < \cdots < k_{q^{(s)}}^{(s)}$,

$q^{(s)} = 1, 2, \dots, q_{j_0}$, $q + q^{(s)} \neq n - 1$,

და

$$u_{j,0}^{(s'_{j_0})} \neq 0, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0, j_1, \dots, j_q, l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}},$$

$$u_{l_{j_0;m},s}^{(s'_{j_0}+s)} \neq 0, \quad m = 1, \dots, q_{j_0}; \quad m \neq k_1^{(s)}, k_2^{(s)}, \dots, k_{q^{(s)}}^{(s)}, \quad s = 0, 1, \dots$$

აქედან გამომდინარე $s'_{j_0} \neq 0$.

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას ზუსტად ისე, როგორც $I_{1.2}$ შემთხვევაში, მივიღებთ, რომ სამართლიანია (66) შეფასება.

$I_{2.3}$.

$$u_{j,0}^{(s'_{j_0})} = 0, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0, l_{j_0;1}, l_{j_0;2}, \dots, l_{j_0;q_{j_0}},$$

$$u_{l_{j_0;m},s}^{(s'_{j_0}+s)} = 0, \quad m = 1, \dots, q_{j_0}, \quad s = 0, 1, \dots$$

აქედან გამომდინარე შესაძლებელია, რომ s'_{j_0} ნულის ტოლი გახდეს.

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას ზუსტად ისე, როგორც $I_{1.3}$ შემთხვევაში, მივიღებთ, რომ სამართლიანია (73) შეფასება.

I_3 . ამ შემთხვევაში ყოველი $s \in Z_0$ რიცხვისათვის მოიძებნებიან $u_{j,s}^{(s)}$ რიცხვები, $0 \leq u_{j,s}^{(s)} \leq 2^s - 1$, $j = 1, 2, \dots, n; j \neq j_0$, ისეთი რომ

$$x_j \in \left[\alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \cdot u_{j,s}^{(s)}, \alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \cdot u_{j,s}^{(s)} + 2^{-r_k^{(i)}-s} \right], \quad j = 1, 2, \dots, n; j \neq j_0$$

განვიხილოთ კოეფიციენტები

$$a_{\theta_1^{(j_0)}(s), \theta_2^{(j_0)}(s), \dots, \theta_n^{(j_0)}(s)}^{\left(\sigma_1^{(j_0)}(s), \sigma_2^{(j_0)}(s), \dots, \sigma_n^{(j_0)}(s) \right)}(f) =$$

$$\begin{aligned}
&= \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n \theta_j^{(j_0)}(s)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \left| \sum_{j=1}^n i_j \right.}} \Gamma^{(i)}_{k; s+1; 2u_1^{(s)+i_1, \dots, 2u_n^{(s)+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \right. \\
&\quad \left. - \sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right.}} \Gamma^{(i)}_{k; s+1; 2u_1^{(s)+i_1, \dots, 2u_n^{(s)+i_n}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right], \quad (74)
\end{aligned}$$

სადაც

$$\theta_j^{(j_0)}(s) = r_k^{(i)} + s, \quad j = 1, \dots, n, \quad s = 0, 1, \dots,$$

$$\sigma_j^{(j_0)}(s) = \left(\alpha_{j,k}^{(i)} + 2^{-r_k^{(i)} - s} u_{j,s}^{(s)} \right) \cdot 2^{\theta_j^{(j_0)}(s)}, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0, \quad s = 0, 1, \dots,$$

$$\sigma_{j_0}^{(j_0)}(s) = x_{j_0} \cdot 2^{\theta_{j_0}^{(j_0)}(s)}, \quad s = 0, 1, \dots,$$

ხოლო

$$u_j^{(s)} = u_{j,s}^{(s)}, \quad j = 1, \dots, n, \quad j \neq j_0$$

და

$$u_{j_0}^{(s)} = 0, \quad s = 0, 1, \dots$$

განვიხილოთ ქვეშემთხვევები.

1_{3.1}. ყოველი $s \in N$ რიცხვისათვის $u_{j,s}^{(s)} \neq 0$, $j = 1, \dots, n$, $j \neq j_0$.

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას 1_{1.1} შემთხვევის ანალოგიურად, მივიღებთ რომ (იხ. (74))

$$\left| a_{\theta_1^{(j_0)}(s), \theta_2^{(j_0)}(s), \dots, \theta_n^{(j_0)}(s)}^{(\sigma_1^{(j_0)}(s), \sigma_2^{(j_0)}(s), \dots, \sigma_n^{(j_0)}(s))} (f) \chi_{\theta_1^{(j_0)}(s)}^{(\sigma_1^{(j_0)}(s))} (x_1) \cdots \chi_{\theta_n^{(j_0)}(s)}^{(\sigma_n^{(j_0)}(s))} (x_n) \right| > 2^{-n-2}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (75)$$

1_{3.2}. არსებობენ ისეთი ნატურალური რიცხვები $q^{(s)}$, $k_1^{(s)}$, $k_2^{(s)}$, ..., $k_{q^{(s)}}^{(s)}$, რომ

$$1 \leq q^{(s)} \leq n-2,$$

$$1 \leq k_1^{(s)}, k_2^{(s)}, \dots, k_{q^{(s)}}^{(s)} \leq n, \quad k_1^{(s)}, k_2^{(s)}, \dots, k_{q^{(s)}}^{(s)} \neq j_0, \quad k_1^{(s)} < k_2^{(s)} < \dots < k_{q^{(s)}}^{(s)}$$

და

$$u_{k_1^{(s)}, s}^{(s)} = \dots = u_{k_{q^{(s)}}^{(s)}, s}^{(s)} = 0,$$

$$u_{j,s}^{(s)} \neq 0, \quad \text{თუ } j \neq j_0, \quad 1 \leq j \leq n, \quad j \neq k_1^{(s)}, k_2^{(s)}, \dots, k_{q^{(s)}}^{(s)}, \quad s \in N.$$

შევნიშნოთ, რომ ამ შემთხვევას ადგილი აქვს მხოლოდ მაშინ, როცა $n \geq 3$, $n \in N$.

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას 1_{1.2} შემთხვევის ანალოგიურად, მივიღებთ რომ სამართლიანია (75) შეფასება.

$$1_{3.3}. \quad u_{j,s}^{(s)} = 0, \quad j = 1, \dots, n; \quad j \neq j_0, \quad s = 0, 1, \dots$$

თუ ჩავატარებთ მსჯელობას 1_{1.3} შემთხვევის ანალოგიურად, მივიღებთ რომ ამ შემთხვევაშიც სამართლიანია (75) შეფასება.

ამრიგად, 1₃ შემთხვევაში სამართლიანია (75).

II. ამ შემთხვევაში ყოველი $i \in N$ რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი $m_i \in N$, რომ (იხ. (59))

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \overset{\circ}{\Gamma}_{m_i}^{(i)}, \quad i = 1, 2, \dots$$

განვიხილოთ კოეფიციენტები

$$\begin{aligned}
 & a_{w_1(i), w_2(i), \dots, w_n(i)}^{(\lambda_1(i), \lambda_2(i), \dots, \lambda_n(i))} (f) = \\
 & = \sqrt{2^{\sum_{j=1}^n w_j(i)}} \left[\sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \left| \sum_{j=1}^n i_j \right.}} \frac{1}{\Gamma_{m_i; 1; i_1, \dots, i_n}^{(i)}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n - \right. \\
 & \quad \left. - \sum_{\substack{i_j=0; j=1, \dots, n \\ 2 \left| \sum_{j=1, j \neq j_0}^n i_j \right.}} \frac{1}{\Gamma_{k; 1; i_1, \dots, i_n}^{(i)}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \right] \quad (76)
 \end{aligned}$$

სადაც

$$w_j(i) = r_{m_i}^{(i)}, \quad \lambda_j(i) = \alpha_{j, m_i}^{(i)} \cdot 2^{w_j(i)}, \quad j = 1, \dots, n; \quad i = 1, 2, \dots$$

თუ ჩავატარებთ იმის ანალოგიურ გამოთვლებს, რაც გვქონდა $I_{1,3}$ შემთხვევაში, მივიღებთ რომ (იხ. (76))

$$\left| a_{w_1(i), w_2(i), \dots, w_n(i)}^{(\lambda_1(i), \lambda_2(i), \dots, \lambda_n(i))} (f) \chi_{w_1(i)}^{(\lambda_1(i))} (x_1) \cdots \chi_{w_n(i)}^{(\lambda_n(i))} (x_n) \right| > 2^{-n-2}, \quad i = 1, 2, \dots$$

(77)

(66), (73), (75) და (77) შეფასებებიდან გამომდინარეობს, რომ f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი ($n \geq 2, n \in \mathbb{N}$) არ არის λ კრებადი E სიმრავლეზე, თუ $\lambda = 1$.

თეორემა დამტკიცებულია.

თავი III.
ფურიე-ჰაარის ჯერადი
მწკრივის განმლალოვის სიმრავლეების შესახებ

§1. ფურიე-ჰაარის ჯერადი მწკრივის
კერძო ჯამების შესახებ

ამ თავში ვგულისხმობთ, რომ $n \in N$ და $n \geq 2$.

მეორე თავში განსაზღვრული ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივის (იხ. (38)) კერძო ჯამები განისაზღვრება ტოლობით:

$$S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f; x_1, x_2, \dots, x_n) = \sum_{p_1, p_2, \dots, p_n=0}^{k_1 k_2 \dots k_n} a_{p_1 p_2 \dots p_n}(f) \chi_{p_1}(x_1) \chi_{p_2}(x_2) \cdots \chi_{p_n}(x_n),$$

$$(x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n, \quad k_1, k_2, \dots, k_n \in N. \quad (78)$$

ნებისმიერი $(x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n$ წერტილისათვის სამართლიანია შემდეგი ტოლობები:

$$1) \quad S_{2^{m_1}, 2^{m_2}, \dots, 2^{m_n}}(f; x_1, x_2, \dots, x_n) = \frac{1}{|B|} \int_B f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n, \quad (79)$$

$$\text{სადაც } B = B(m_1, \dots, m_n) = \prod_{i=1}^n (\Delta_{x_i, 1}^{(m_i)} \cup \Delta_{x_i, 2}^{(m_i)}), \quad m_1, m_2, \dots, m_n \in Z_0;$$

შენიშვნა. იმ შემთხვევაში, როცა x ორად-რაციონალურია, ის შეიძლება ეკუთვნოდეს m რანგის ($m \in N$) ორ მეზობელ ორად ინტერვალს, რომლებსაც აღვნიშნავთ $\Delta_{x, 1}^{(m)}$ და $\Delta_{x, 2}^{(m)}$ -ით.

$$2) \quad S_{2^{m_1+k_1}, 2^{m_2+k_2}, \dots, 2^{m_n+k_n}}(f; x_1, x_2, \dots, x_n) = \frac{1}{|B|} \int_B f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n, \quad (80)$$

სადაც

$$(x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n, \quad x_i \neq \frac{k_i}{2^{m_i}} \quad (i = 1, 2, \dots, n),$$

$$B = B(\theta_1, \dots, \theta_n) = \prod_{i=1}^n \left(\Delta_{x_i,1}^{(\theta_i)} \cup \Delta_{x_i,2}^{(\theta_i)} \right)$$

$$\Delta_{x_i,j}^{(\theta_i)} = \begin{cases} \Delta_{x_i,j}^{(m_i+1)}, & \text{თუ } x_i \in \left[0, \frac{k_i}{2^{m_i}} \right], \\ \Delta_{x_i,j}^{(m_i)}, & \text{თუ } x_i \in \left[\frac{k_i}{2^{m_i}}, 1 \right], \end{cases}$$

$$j = 1, 2; \quad i = 1, 2, \dots, n; \quad 1 \leq k_i \leq 2^{m_i} - \quad (i = 1, 2, \dots, n) \quad m_1, m_2, \dots, m_n \in \mathbb{Z}_0;$$

$$\begin{aligned} 3) \quad & S_{2^{m_1+k_1}, 2^{m_2+k_2}, \dots, 2^{m_n+k_n}}(f; x_1, x_2, \dots, x_n) = \\ & = \sum_{u_1, u_2, \dots, u_q=0}^1 \frac{1}{2^q \left| B_{u_1, u_2, \dots, u_q} \right|_{B_{u_1, u_2, \dots, u_q}}} \int f(t_1, \dots, t_n) dt_1 \cdots dt_n \end{aligned} \quad (81)$$

სადაც

$$(x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n, \quad x_{i_v} = \frac{k_{i_v}}{2^{m_{i_v}}} \quad (i_v = 1, 2, \dots, n, \quad v = 1, 2, \dots, q,$$

$$i_1 < i_2 < \dots < i_q, \quad 1 \leq q \leq n \quad (q \in \mathbb{N}),$$

$$B_{u_1, u_2, \dots, u_q} = \prod_{v=1}^q \Delta_{2k_{i_v}}^{(m_{i_v} + u_v)} \times \prod_{\substack{i=1 \\ i \neq i_v, v=1, 2, \dots, q}}^n \left(\Delta_{x_i,1}^{(\theta_i)} \cup \Delta_{x_i,2}^{(\theta_i)} \right),$$

$$\Delta_{x_i, j}^{(\theta_i)} = \begin{cases} \Delta_{x_i, j}^{(m_i+1)}, & \text{თუ } x_i \in \left[0, \frac{k_i}{2^{m_i}}\right] \\ \Delta_{x_i, j}^{(m_i)}, & \text{თუ } x_i \in \left[\frac{k_i}{2^{m_i}}, 1\right], \end{cases}$$

$j = 1, 2; i = 1, 2, \dots, n$ ($i \neq i_v, v = 1, 2, \dots, q, i_1 < i_2 < \dots < i_q, 1 \leq q \leq n, (q \in N)$),

$u_1, u_2, \dots, u_q = 0, 1$ ($1 \leq q \leq n, q \in N$), $1 \leq k_i \leq 2^{m_i} - 1$ ($i = 1, 2, \dots, n$),

$m_1, m_2, \dots, m_n \in Z_+$.

განვიხილოთ ტოლი რანგების მქონე ნებისმიერი ორადი ინტერვალები

$$\Delta_{k_i}^{(m)} = \left[\frac{k_i - 1}{2^m}, \frac{k_i}{2^m} \right], \quad 1 \leq k_i \leq 2^m - 1, \quad m \in Z_0, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

თითოეული მათგანი შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$\Delta_{k_i}^{(m)} = \bigcup_{u_i^{(s)}=1}^{2^s} \Delta_{2^s(k_i-1)+u_i^{(s)}}^{(m+s)}, \quad s = 0, 1, \dots; \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

ამ თავის მომდევნო პარაგრაფებში ვისარგებლებთ შემდეგი აღნიშვნებით:

$$\Gamma_{\bar{k}, \bar{u}^{(s)}}^{(m, s)} = \prod_{i=1}^n \Delta_{2^s(k_i-1)+u_i^{(s)}}^{(m+s)}, \quad (82)$$

$\bar{k} = (k_1, k_2, \dots, k_n)$, $\bar{u}^{(s)} = (u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)})$, $u_i^{(s)} = 1, 2, \dots, 2^s$ ($i = 1, 2, \dots, n$), $s = 0, 1, \dots$.

$[0, 1]^n$ -ის ორად-რაციონალურ წერტილთა სიმრავლე აღვნიშნოთ G -თი, ხო-

ლო ორად-ირაციონალურ წერტილთა სიმრავლე აღვნიშნოთ K -თი.

§2. განშლადობა წერტილში

სამართლიანია შემდეგი

ლემა 3.2.1. $[0,1]^n$ n -განზომილებიანი კუბის ყოველი x_0 წერტილისათვის

არსებობს $[0,1]^n$ -ზე განსაზღვრული, შემოსაზღვრული, ზომადი ფუნქცია

$f_{x_0}(t)$ ($t \in [0,1]^n$), რომლის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი პრინგსჰეიმის აზ-

რით კრებადია $[0,1]^n \setminus \{x_0\}$ სიმრავლეზე და არ არის λ -კრებადი x_0 წერტილში, თუ

$\lambda=1$. გარდა ამისა:

1) არსებობენ ნატურალურ რიცხვთა მიმდევრობები $h_s \uparrow \infty$ და $l_s \uparrow \infty$

($h_s > l_s$) $h_s = h_s(x_0)$, $l_s = l_s(x_0)$, ისეთი რომ

$$\left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_{x_0}, x_0) \right| > 2^{-4n}, \quad s = 0, 1, \dots \quad (83)$$

2)

$$0 \leq S_{k_1, k_2, \dots, k_n}(f_{x_0}, x) \leq 1, \quad k_1, k_2, \dots, k_n = 1, 2, \dots, x \in [0, 1]^n. \quad (84)$$

3) ნებისმიერი $x \in [0, 1]^n$, $x \neq x_0$, წერტილისათვის არსებობს $n_0 \in N$ ($n_0 = n_0(x)$)

რიცხვი, ისეთი რომ

$$S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_{x_0}, x) = S_{2^{n_0} 2^{n_0} \dots 2^{n_0}}(f_{x_0}, x), \quad k_1, k_2, \dots, k_n = 2^{n_0} + 1, 2^{n_0} + 2, \dots \quad (85)$$

დამტკიცება. ვთქვათ $x_0 = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n$. შემდეგი შემთხვევებიდან

შესაძლებელია ერთ-ერთი:

I. $x_i \in G, i = 1, 2, \dots, n.$

II. $x_{i_v} \in K,$

$$i_v = 1, 2, \dots, n, \quad v = 1, 2, \dots, q, \quad i_1, i_2, \dots, i_q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N;$$

$$x_i \in G,$$

$$i = 1, 2, \dots, n, i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, q, 1 \leq q \leq n-1, q \in N);$$

$$\text{III. } x_i \in K, i = 1, 2, \dots, n.$$

განვიხილოთ თითოეული მათგანი.

I. ამ შემთხვევაში თავის მხრივ შესაძლებელია შემდეგი ქვეშემთხვევებიდან ერთ-ერთი:

$$I_1. x_i \neq 1, i = 1, 2, \dots, n;$$

$$I_2. x_{i_\nu} = 1, i_\nu = 1, 2, \dots, n, \nu = 1, 2, \dots, p, i_1 < i_2 < \dots < i_p,$$

$$1 \leq p \leq n-1, p \in N;$$

$$x_i \neq 1, i = 1, 2, \dots, n, i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, p, 1 \leq p \leq n-1, p \in N);$$

$$I_3. x_i = 1, i = 1, 2, \dots, n.$$

განვიხილოთ I_1 შემთხვევა.

თითოეული x_i ($i = 1, 2, \dots, n$) შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$x_i = \frac{\wp_i - 1}{2^\aleph},$$

სადაც $1 \leq \wp_i \leq 2^\aleph, i = 1, 2, \dots, n, \aleph \in N$.

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0, 1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{s=1}^{\infty} \Gamma_{\frac{\aleph, 2^s}{\wp, \bar{u}}}^{(\aleph, 2^s)}, \quad \bar{\wp} = (\wp_1, \wp_2, \dots, \wp_n), \quad \bar{u} = (2, 2, \dots, 2), \\ 0, & t \in [0, 1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (86)$$

ვთქვათ $h_s = \aleph + 2s + 1, l_s = \aleph + 2s$ ($s = 0, 1, 2, \dots$), $\bar{\wp} = (\wp_1, \dots, \wp_n)$,

$\bar{u} = (2, 2, \dots, 2)$ და $\bar{u}_0 = (1, 1, \dots, 1)$. მაშინ (79), (82) და (86)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\begin{aligned}
& \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq \\
& \geq \frac{1}{2^n \left| \Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{\varphi, u_0}}^{(\aleph, 2s+1)} \right|_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{\varphi, u_0}}^{(\aleph, 2s+1)}}} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n - \\
& - \frac{1}{2^n \left| \Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{\varphi, u_0}}^{(\aleph, 2s)} \right|_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{\varphi, u_0}}^{(\aleph, 2s)}}} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n = \\
& = (2^n - 1) 2^{(\aleph + 2s - 1)n} \int_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{\varphi, u_0}}^{(\aleph, 2s+1)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n > \\
& > 2^{(\aleph + 2s - 1)n} \int_{\Gamma_{\frac{\varphi, u}{\varphi, u}}^{(\aleph, 2s+2)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n > \\
& > 2^{-4n}, \quad s = 0, 1, \dots
\end{aligned}$$

მაშასადამე სამართლიანია (83) უტოლობა.

(86) განსაზღვრების თანახმად გვექნება, რომ $0 \leq f_{x_0}(t) \leq 1, t \in [0, 1]^n$.

ამიტომ (79)-(81) ტოლობების ძალით სამართლიანია (84) შეფასება.

ნებისმიერი $x \in [0, 1]^n, x \neq x_0$, წერტილისათვის არსებობს $n_0 \in N$

($n_0 = n_0(x_0)$) რიცხვი, ისეთი რომ f_{x_n} ფუნქცია მუდმივი იქნება x წერტილის

შემცველ თითოეულ n -განზომილებიან კუბზე, რომელიც თავის მხრივ წარმოადგენს n_0 რანგის ორადი ინტერვალების ნამრავლს (იხ. (86)). ამიტომ (79)-(81) ტოლობების ძალით სამართლიანია (85) ტოლობა.

ამრიგად I_1 შემთხვევაში ლემა დამტკიცებულია.

განვიხილოთ I_2 შემთხვევა ე.ი.

$$x_{i_\nu} = 1, \quad i_\nu = 1, 2, \dots, n, \quad \nu = 1, 2, \dots, p, \quad i_1 < i_2 < \dots < i_p, \\ 1 \leq p \leq n-1, \quad p \in \mathbb{N};$$

$$x_i \neq 1, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-1, \\ p \in \mathbb{N}).$$

x_0 წერტილის კოორდინატები შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$x_{i_\nu} = \frac{2^\aleph}{2^\aleph} \equiv \frac{\wp_{i_\nu}}{2^\aleph},$$

სადაც $i_\nu = 1, 2, \dots, n, \quad \nu = 1, 2, \dots, p, \quad i_1 < i_2 < \dots < i_p, \quad 1 \leq p \leq n-1, \quad (p \in \mathbb{N});$

$$x_i = \frac{\wp_i - 1}{2^\aleph},$$

სადაც $i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-1, \quad p \in \mathbb{N})$ და $\aleph \in \mathbb{N}$.

ვთქვათ $\overline{u^{(s)}} = (u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)})$, სადაც

$$u_i^{(s)} = 2, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, p, \\ 1 \leq p \leq n-1, \quad p \in \mathbb{N}), \quad s = 0, 1, \dots;$$

$$u_{i_\nu}^{(s)} = 2^s - 1, \quad i_\nu = 1, 2, \dots, n, \quad \nu = 1, 2, \dots, p, \quad i_1 < i_2 < \dots < i_p, \\ 1 \leq p \leq n-1, \quad (p \in \mathbb{N}), \quad s = 0, 1, \dots .$$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0,1]^n$ -ზე:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{s=1}^{\infty} \Gamma_{\overline{\rho}, \overline{u^{2s}}}^{(\aleph, 2s)}, \quad \overline{\rho} = (\rho_1, \dots, \rho_n), \\ 0, & t \in [0,1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (88)$$

ვთქვათ

$$h_s = \aleph + 2s + 1 \text{ და } l_s = \aleph + 2s \quad (s = 0, 1, 2, \dots),$$

$$\overline{\rho} = (\rho_1, \rho_2, \dots, \rho_n),$$

$$\overline{u_0^{(s)}} = (u_{1,0}^{(s)}, u_{2,0}^{(s)}, \dots, u_{n,0}^{(s)}),$$

სადაც

$$u_{i,0}^{(s)} = 1,$$

$$i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_\nu \quad (\nu = 1, 2, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-1, \quad p \in \mathbb{N}), \quad s = 0, 1, \dots$$

და

$$u_{i_\nu, 0}^{(s)} = 2^s,$$

$$i_\nu = 1, \dots, n, \quad \nu = 1, \dots, p, \quad i_1 < i_2 < \dots < i_p, \quad 1 \leq p \leq n-1, \quad (p \in \mathbb{N}), \quad s = 0, 1, \dots$$

(79), (82) და (88)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq$$

$$\begin{aligned}
&\geq \frac{1}{2^{n-p} \left| \Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{(2s+1)}}^{(\aleph, 2s+1)} \right|_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{(2s+1)}}^{(\aleph, 2s+1)}}} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n - \\
&- \frac{1}{2^{n-p} \left| \Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{(2s)}}^{(\aleph, 2s+1)} \right|_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{(2s)}}^{(\aleph, 2s)}}} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n = \\
&= (2^n - 1) 2^{(\aleph + 2s - 1)n + p} \int_{\Gamma_{\frac{\varphi, u_0}{(2s+1)}}^{(\aleph, 2s+1)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n > \\
&> 2^{(\aleph + 2s - 1)n} \int_{\Gamma_{\frac{\varphi, u}{(2s+2)}}^{(\aleph, 2s+2)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n > 2^{-4n}, \\
& \hspace{25em} s = 0, 1, \dots \quad (89)
\end{aligned}$$

(89) ნიშნავს, რომ სამართლიანია (83) შეფასება და ამრიგად, ლემა ამ შემთხვევაშიც დამტკიცებულია.

განვიხილოთ I_3 შემთხვევა ე.ი.

$$x_i = 1, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

ვთქვათ

$$\overline{u^{(s)}} = (u_1^{(s)}, u_2^{(s)}, \dots, u_n^{(s)}),$$

სადაც $u_i^{(s)} = 2^s - 1, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad s = 0, 1, \dots$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0, 1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{s=1}^{\infty} \Gamma_{\bar{\varphi}, \bar{u}^{2^s}}^{(0, 2^s)}, \quad \bar{\varphi} = (1, 1, \dots, 1), \\ 0, & t \in [0, 1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (90)$$

ვთქვათ

$$h_s = 2s + 1 \text{ და } l_s = 2s \quad (s = 0, 1, 2, \dots);$$

$$\bar{\varphi} = (1, 1, \dots, 1);$$

$$\bar{u}_0^{(s)} = (u_{1,0}^{(s)}, u_{2,0}^{(s)}, \dots, u_{n,0}^{(s)}),$$

სადაც

$$u_{i,0}^{(s)} = 2^s,$$

$$i = 1, 2, \dots, n, \quad s = 0, 1, \dots$$

(79), (82) და (90)-ის ძალით გვექნება:

$$\begin{aligned} & \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq \\ & \geq \frac{1}{\left| \Gamma_{\bar{\varphi}, \bar{u}_0^{(2s+1)}}^{(0, 2s+1)} \right|} \int_{\Gamma_{\bar{\varphi}, \bar{u}_0^{(2s+1)}}^{(0, 2s+1)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n - \\ & - \frac{1}{\left| \Gamma_{\bar{\varphi}, \bar{u}_0^{(2s)}}^{(0, 2s+1)} \right|} \int_{\Gamma_{\bar{\varphi}, \bar{u}_0^{(2s)}}^{(0, 2s+1)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= (2^n - 1) 2^{2ns} \int_{\Gamma_{\varphi, u_0}^{(0, 2s+1)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n > \\
&> 2^{2ns} \int_{\Gamma_{\varphi, u}^{(0, 2s+2)}} f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \cdots t_n > 2^{-4n}, \\
& \hspace{25em} s = 0, 1, \dots \quad (91)
\end{aligned}$$

(91)-დან გამომდინარე სამართლიანია (83) შეფასება. მაშასადამე, ლემა ამ შემთხვევაშიც, და მთლიანად I შემთხვევაში, სამართლიანია.

ვთქვათ ადგილი აქვს II შემთხვევას ე.ი. მოცემული $x_0 = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n$ ნერტილის კოორდინატებისათვის გვექნება:

$$\begin{aligned}
&x_{i_v} \in K, \\
&i_v = 1, \dots, n, \quad v = 1, \dots, q, \quad i_1 < i_2 < \dots < i_q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N; \\
&x_i \in G, \\
&i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, 2, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N)
\end{aligned}$$

x_{i_v} კოორდინატი შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$x_{i_v} = \sum_{\theta=1}^{\infty} b_{\theta} 2^{-\theta},$$

სადაც $b_{\theta} = 0$ ან 1 ($\theta = 1, 2, \dots$).

ვთქვათ $\{\theta_j\}_{j=1}^{\infty}$ მიმდევრობა აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს:

$$\theta_{j+1} > \theta_j + 1, \quad b_{\theta_j} = 0, \quad b_{\theta_{j+1}} = 1, \quad j = 1, 2, \dots \quad (100)$$

შემოვიღოთ აღნიშვნა:

$$[\alpha_j^{(v)}, \beta_j^{(v)}] \equiv \Delta_{x_{i_v}}^{(\theta_{2^j}-1)} = \Delta_{\alpha_j^{(v)} \cdot 2^{\theta_{2^j}-1} + 1}^{(\theta_{2^j}-1)}, \quad (101)$$

$$v = 1, 2, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1 \quad (q \in N), \quad j = 1, 2, \dots$$

შემდეგი შემთხვევებიდან შესაძლებელია ერთ-ერთი:

$$\text{II}_1. \quad x_i \neq 1, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, 2, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N);$$

$$\text{II}_2. \quad x_{i'_v} = 1, \quad i'_v = 1, 2, \dots, n, \quad i'_v \neq i_v \quad (v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N),$$

$$v = 1, 2, \dots, p, \quad i'_1 < i'_2 < \dots < i'_p, \quad 1 \leq p \leq n-q-1, \quad p \in N;$$

$$\text{II}_3. \quad x_i = 1, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v, \quad (v = 1, 2, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N).$$

განვიხილოთ თითოეული მათგანი:

$$\text{II}_1. \quad \text{ვთქვათ ყოველი } i = 1, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N)$$

$$\text{რიცხვისათვის } x_i = \frac{\wp_i - 1}{2^{\aleph}}, \quad 1 \leq \wp_i \leq 2^{\aleph}, \quad \aleph \in N.$$

დავუშვათ $j_0 \in N$ ისეთი რიცხვია, რომ

$$x_i + 2^{-\theta_{2^{j_0}}+1} < 1 \quad \text{და} \quad \theta_{2^{j_0}} - 1 > \aleph$$

$$\text{ყოველი } i = 1, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N).$$

ყოველი $j \geq j_0$ ($j \in N$) რიცხვისათვის თითოეული x_i კოორდინატი

($i = 1, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N)$) შეგვიძლია წარმოვადგინოთ

შემდეგი სახით:

$$x_i = \frac{\wp_j^{(i)} - 1}{2^{\theta_{2^j}-1}}, \quad 1 \leq \wp_j^{(i)} \leq 2^{\theta_{2^j}-1}, \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots$$

ვთქვათ

$$\text{ა) } \overline{\eta^{(j)}} = (\eta_1^{(j)}, \eta_2^{(j)}, \dots, \eta_n^{(j)}),$$

სადაც

$$\eta_i^{(j)} = \vartheta_j^{(i)}, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v, \quad v = 1, \dots, q, \quad q = 1, 2, \dots, n-1,$$

$$\eta_{i_v}^{(j)} = \alpha_j^{(v)} \cdot 2^{\theta_{2j}^{-1}} + 1, \quad v = 1, \dots, q, \quad q = 1, 2, \dots, n-1, \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots;$$

$$\text{ბ) } \overline{u^{(j)}} = (u_1^{(j)}, u_2^{(j)}, \dots, u_n^{(j)}),$$

სადაც

$$u_i^{(j)} = 2, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v, \quad v = 1, \dots, q, \quad q = 1, 2, \dots, n-1,$$

$$u_{i_v}^{(j)} = u_{i_v}^{(j)}(x_{i_v}) = \begin{cases} 2, & x_{i_v} \in \left(\alpha_j^{(v)}, \frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2} \right), \\ 1, & x_{i_v} \in \left(\frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2}, \beta_j^{(v)} \right), \end{cases}$$

$$v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad (q \in \mathbb{N}), \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots$$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0,1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{j=j_0}^{\infty} \Gamma_{\frac{(\theta_{4j}^{-1}, 1)}{\eta^{(2j)}, u^{2j}}}, \\ 0, & t \in [0,1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (94)$$

$$h_j = \theta_{4(j_0+j)} - 1 \text{ და } l_j = \theta_{4(j_0+j)-2} - 1, j = 0, 1, 2, \dots;$$

$$\overline{u_0^{(j)}} = (1, 1, \dots, 1), j = j_0, j_0 + 1, \dots.$$

(79), (82), (92) და (96)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\left| S_{2^{h_j} 2^{h_j} \dots 2^{h_j}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_j} 2^{l_j} \dots 2^{l_j}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq$$

$$\frac{2^{-n+q}}{\left| \Gamma_{\eta^{(2(j_0+j))}, u_0}^{(\theta_{4(j_0+j)} - 1, 0)} \right|} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n -$$

$$\frac{2^{-n+q}}{\left| \Gamma_{\eta^{(2(j_0+j))}, u_0}^{(\theta_{4(j_0+j)} - 1, 0)} \right|} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n >$$

$$\frac{2^{-n+q}}{\left| \Gamma_{\eta^{(2(j_0+j)-1)}, u_0}^{(\theta_{4(j_0+j)-2} - 1, 0)} \right|} \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n >$$

$$> 2^{-2n+q} (2^{n\theta_{4(j_0+j)}} - 2^{n\theta_{4(j_0+j)-2}}) \int f(t_1, t_2, \dots, t_n) dt_1 dt_2 \dots t_n =$$

$$\Gamma_{\eta^{(2(j_0+j))}, u_0}^{(\theta_{4(j_0+j)} - 1, 1)}$$

$$= 2^{-2n+q} (2^{n\theta_{4(j_0+j)}} - 2^{n\theta_{4(j_0+j)-2}}) 2^{-n\theta_{4(j_0+j)}} > 2^{-4n}, j = 0, 1, 2, \dots.$$

(95) ნიშნავს, რომ სამართლიანია (83) შეფასება და ე.ი. ლემა II₁ შემთხვევაში დამტკიცებულია.

განვიხილოთ II₂ შემთხვევა.

ვთქვათ ყოველი $i = 1, 2, \dots, n$, $i \neq i'_\nu$ ($\nu = 1, \dots, q$, $1 \leq q \leq n-1$, $q \in N$),
 $i \neq i''_\nu$ ($\nu = 1, 2, \dots, p$, $1 \leq p \leq n-q-1$, $p \in N$) რიცხვისათვის

$$x_i = \frac{\wp_i - 1}{2^{\theta_i}}, \quad 1 \leq \wp_i \leq 2^{\theta_i}, \quad \theta_i \in N.$$

დავუშვათ $j_0 \in N$ ისეთი რიცხვია, რომ

$$x_i + 2^{-\theta_{2j_0}+1} < 1 \quad \text{და} \quad \theta_{2j_0} - 1 > \lambda$$

ყოველი $i = 1, \dots, n$, $i \neq i'_\nu$ ($\nu = 1, \dots, q$, $1 \leq q \leq n-1$, $q \in N$), $i \neq i''_\nu$
 ($\nu = 1, 2, \dots, p$, $1 \leq p \leq n-q-1$, $p \in N$).

ყოველი $j \geq j_0$ ($j \in N$) რიცხვისათვის თითოეული x_i კოორდინატი

($i = 1, \dots, n$, $i \neq i'_\nu$ ($\nu = 1, \dots, q$, $1 \leq q \leq n-1$, $q \in N$)) შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$x_i = \frac{\wp_j^{(i)} - 1}{2^{\theta_{2j}-1}},$$

$$1 \leq \wp_j^{(i)} \leq 2^{\theta_{2j}-1}, \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots, \quad i \neq i'_\nu \quad (\nu = 1, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-q-1, \quad p \in N);$$

$$x_{i'_\nu} = \frac{2^{\theta_{2j}-1}}{2^{\theta_{2j}-1}} \equiv \frac{\wp_j^{(i'_\nu)}}{2^{\theta_{2j}-1}},$$

$$\nu = 1, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-q-1, \quad p \in N, \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots$$

ვთქვათ

$$ა) \overline{\eta^{(j)}} = (\eta_1^{(j)}, \eta_2^{(j)}, \dots, \eta_n^{(j)}),$$

სადაც

$$\eta_i^{(j)} = \varphi_i^{(j)}, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v \quad (v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N),$$

$$\eta_{i_v}^{(j)} = \alpha_j^{(v)} \cdot 2^{\theta_{i_v} - 1} + 1, \quad v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad (q \in N)$$

$$j = j_0, j_0 + 1, \dots;$$

$$ბ) \overline{u^{(j)}} = (u_1^{(j)}, u_2^{(j)}, \dots, u_n^{(j)}),$$

სადაც

$$u_i^{(j)} = 2, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad i \neq i_v, \quad v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N,$$

$$i \neq i'_v, \quad v = 1, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-q-1, \quad p \in N;$$

$$u_{i'_v}^{(j)} = 1, \quad v = 1, \dots, p, \quad 1 \leq p \leq n-q-1, \quad p \in N;$$

$$u_{i_v}^{(j)} = u_{i_v}^{(j)}(x_{i_v}) = \begin{cases} 2, & x_{i_v} \in \left(\alpha_j^{(v)}, \frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2} \right), \\ 1, & x_{i_v} \in \left(\frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2}, \beta_j^{(v)} \right), \end{cases}$$

$$v = 1, \dots, q, \quad 1 \leq q \leq n-1, \quad q \in N, \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots$$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0,1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{j=j_0}^{\infty} \Gamma_{\frac{(\theta_{4j}-1,1)}{\eta^{(2j)}, u^{2j}}}, \\ 0, & t \in [0,1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (96)$$

ვთქვათ

$$h_j = \theta_{4(j_0+j)} - 1 \text{ და } l_j = \theta_{4(j_0+j)-2} - 1, \quad j = 0, 1, 2, \dots;$$

$$\overline{u_0^{(j)}} = (1, 1, \dots, 1), \quad j = j_0, j_0 + 1, \dots$$

(79), (82), და (96)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\left| S_{2^{h_j} 2^{h_j} \dots 2^{h_j}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_j} 2^{l_j} \dots 2^{l_j}}(f_{x_0}, x_0) \right| > 2^{-4n},$$

$$j = 0, 1, \dots \quad (97)$$

ამ უკანასკნელიდან კი გამომდინარეობს, რომ სამართლიანია (83) შეფასება და ე.ი ლემა ამ შემთხვევაშიც დამტკიცებულია.

განვიხილოთ Π_3 შემთხვევა ე.ი. $x_i = 1, i = 1, 2, \dots, n, i \neq i_v, (v = 1, 2, \dots, q, \leq q \leq n-1, q \in N)$.

ვთქვათ

$$a) \overline{\eta^{(j)}} = (\eta_1^{(j)}, \eta_2^{(j)}, \dots, \eta_n^{(j)}),$$

სადაც

$$\eta_i^{(j)} = 2^{\theta_{2j}-1},$$

$$i = 1, 2, \dots, n, i \neq i_v (v = 1, \dots, q, 1 \leq q \leq n-1, q \in N), j = 1, 2, \dots;$$

$$\eta_{i_v}^{(j)} = \alpha_j^{(v)} \cdot 2^{\theta_{2i}^{-1}} + 1,$$

$$v=1, \dots, q, 1 \leq q \leq n-1, q \in N, j=1, 2, \dots$$

$$\delta) \overline{u^{(j)}} = (u_1^{(j)}, u_2^{(j)}, \dots, u_n^{(j)}),$$

სადაც

$$u_i^{(j)} = 1, i=1, 2, \dots, n, i \neq i_v (v=1, \dots, q, 1 \leq q \leq n-1, q \in N),$$

$$u_{i_v}^{(j)} = u_{i_v}^{(j)}(x_{i_v}) = \begin{cases} 2, & x_{i_v} \in \left(\alpha_j^{(v)}, \frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2} \right), \\ 1, & x_{i_v} \in \left(\frac{\alpha_j^{(v)} + \beta_j^{(v)}}{2}, \beta_j^{(v)} \right), \end{cases}$$

$$v=1, \dots, q, 1 \leq q \leq n-1, q \in N, j=1, 2, \dots, n.$$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0,1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{j=J_0}^{\infty} \Gamma_{\eta^{(2i)}, u^{2i}}^{(\theta_{2i}, -1, 1)}, \\ 0, & t \in [0,1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (98)$$

ვთქვათ

$$h_j = \theta_{4(j_0+j)}^{-1} \text{ და } l_j = \theta_{4(j_0+j)-2}^{-1}, j=0, 1, 2, \dots;$$

$$\overline{u_0^{(j)}} = (1, 1, \dots, 1), j=0, 1, 2, \dots$$

(79), (82), და (98)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\left| S_{2^{h_1} 2^{h_2} \dots 2^{h_j}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_1} 2^{l_2} \dots 2^{l_j}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq 2^{-4^n},$$

$$j = 0, 1, \dots \quad (99)$$

რაც ნიშნავს, რომ სამართლიანია (83) შეფასება. ამრიგად $\|_3$ შემთხვევაშიც, და მაშასადამე მთლიანად $\|$ შემთხვევაში, ლემა დამტკიცებულია.

ვთქვათ ადგილი აქვს III შემთხვევას.

მოცემული $x_0 = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in [0, 1]^n$ წერტილის კოორდინატებისათვის გვექნება რომ:

$$x_i \in K, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

x_1 კოორდინატი შეგვიძლია წარმოვადგინოთ შემდეგი სახით:

$$x_1 = \sum_{\theta=1}^{\infty} b_{\theta} 2^{-\theta},$$

სადაც $b_{\theta} = 0$ ან 1 ($\theta = 1, 2, \dots$).

ვთქვათ $\{\theta_j\}_{j=1}^{\infty}$ მიმდევრობა აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს:

$$\theta_{j+1} > \theta_j + 1, \quad b_{\theta_j} = 0, \quad b_{\theta_{j+1}} = 1, \quad j = 1, 2, \dots \quad (100)$$

შემოვიღოთ აღნიშვნა:

$$[\alpha_j^{(i)}, \beta_j^{(i)}] \equiv \Delta_{x_i}^{(\theta_{2^j}-1)} = \Delta_{\alpha_j^{(i)} \cdot 2^{\theta_{2^j}-1} + 1}^{(\theta_{2^j}-1)}, \quad (101)$$

$i = 1, 2, \dots, n, \quad j = 1, 2, \dots$

ვთქვათ

$$a) \quad \overline{\eta^{(j)}} = (\eta_1^{(j)}, \eta_2^{(j)}, \dots, \eta_n^{(j)}),$$

სადაც

$$\eta_i^{(j)} = \alpha_j^{(i)} \cdot 2^{\theta_{2^i} - 1} + 1, \quad i = 1, 2, \dots, n, \quad j = 1, 2, \dots$$

$$\delta) \overline{u^{(j)}} = (u_1^{(j)}, u_2^{(j)}, \dots, u_n^{(j)}),$$

სადაც

$$u_i^{(j)} = u_i^{(j)}(x_i) = \begin{cases} 2, & x_i \in \left(\alpha_j^{(i)}, \frac{\alpha_j^{(i)} + \beta_j^{(i)}}{2} \right), \\ 1, & x_i \in \left(\frac{\alpha_j^{(i)} + \beta_j^{(i)}}{2}, \beta_j^{(i)} \right), \end{cases}$$

$$i = 1, 2, \dots, n, \quad j = 1, 2, \dots$$

განვსაზღვროთ f_{x_0} ფუნქცია $[0,1]^n$ -ზე შემდეგნაირად:

$$f_{x_0}(t) = \begin{cases} 1, & t = (t_1, t_2, \dots, t_n) \in \Gamma \equiv \bigcup_{j=j_0}^{\infty} \Gamma_{\frac{(\theta_{2^j} - 1, 1)}{\eta^{(2^j)}, u^{2^j}}}, \\ 0, & t \in [0,1]^n \setminus \Gamma. \end{cases} \quad (102)$$

ვთქვათ

$$h_j = \theta_{4^{(j_0+j)}} - 1 \text{ და } l_j = \theta_{4^{(j_0+j)-2}} - 1, \quad j = 0, 1, 2, \dots;$$

$$\overline{u_0^{(j)}} = (1, 1, \dots, 1), \quad j = 0, 1, 2, \dots$$

(79), (82), და (102)-ის ძალით გვექნება რომ:

$$\left| S_{2^{h_j} 2^{h_j} \dots 2^{h_j}}(f_{x_0}, x_0) - S_{2^{l_j} 2^{l_j} \dots 2^{l_j}}(f_{x_0}, x_0) \right| \geq$$

$$\geq 2^{-4n}, \quad j = 0, 1, \dots \quad (103)$$

რაც ნიშნავს, რომ სამართლიანია (83) შეფასება.

ამრიგად ლემა მთლიანად დამტკიცებულია (იხ. (87), (89), (91), (95), (97), (99), (103)).

§3. განშლადობა თვლად სიმრავლეზე

სამართლიანია შემდეგი

თეორემა 3.3.1. n -განზომილებიანი $[0,1]^n$ კუბის ყოველი თვლადი F ქვესიმრავლისათვის არსებობს $[0,1]^n$ -ზე განსაზღვრული, შემოსაზღვრული, ზომადი ფუნქცია, რომლის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი პრინგსჰეიმის აზრით კრებადია $[0,1]^n \setminus F$ სიმრავლეზე და არ არის λ კრებადი F სიმრავლეზე, თუ $\lambda=1$.

დამტკიცება. ვთქვათ $F = \{x_\nu : x_\nu \in [0,1]^n, \nu = 1, 2, \dots\}$. ლემა 3.2.1-ის

თანახმად ყოველი x_k ($k = 1, 2, \dots$) ნერტილისათვის შეგვიძლია ავაგოთ $f_\nu(t)$ ფუნქცია ($t \in [0,1]^n$), რომელიც აკმაყოფილებს ლემა 3.2.1-ის (1), (2) და (3) პირობებს. განვიხილოთ ფუნქცია

$$f(t) = \sum_{\nu=1}^{\infty} 2^{-10\nu} f_\nu(t), \quad t \in [0,1]^n. \quad (104)$$

ცხადია, რომ $f(t)$ ფუნქცია შემოსაზღვრულია. გარდა ამისა ლევის თეორემის ძალით გვექნება რომ (იხ. (78), (104))

$$S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f, t) = \sum_{\nu=1}^{\infty} 2^{-10\nu} S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_\nu, t), \quad t \in [0,1]^n. \quad (105)$$

ვთქვათ $x \in [0,1]^n$, $x \neq x_\nu$, $\nu = 1, 2, \dots$

ვაჩვენოთ რომ $\{S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f, t)\}_{k_1 k_2 \dots k_n=1}^{\infty}$ მიმდევრობა კრებადია.

ვთქვათ მოცემული გვაქვს ნებისმიერი $\varepsilon > 0$ რიცხვი. ნებისმიერი

$k_1, k_2, \dots, k_n \in N, j_1, j_2, \dots, j_n \in N$ რიცხვებისათვის განვიხილოთ სხვაობა (იხ. (105)):

$$\begin{aligned} & \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f, x) \right| \leq \\ & \leq \sum_{\nu=1}^{\infty} 2^{-10\nu n} \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_{\nu}, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_{\nu}, x) \right| = \\ & = \sum_{\nu=1}^c 2^{-10\nu n} \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_{\nu}, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_{\nu}, x) \right| + \\ & + \sum_{\nu=c+1}^{\infty} 2^{-10\nu n} \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_{\nu}, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_{\nu}, x) \right|, \quad (106) \end{aligned}$$

სადაც c რაიმე ნატურალური რიცხვია.

დავუშვათ $c > \frac{1}{10n} \log_2^{4\varepsilon^{-1}}$. მაშინ (84) შეფასების თანახმად გვექნება,

რომ

$$\sum_{\nu=c+1}^{\infty} 2^{-10\nu n} \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_{\nu}, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_{\nu}, x) \right| <$$

$$< \sum_{\nu=c+1}^{\infty} 2^{-10\nu n+1} = \frac{2^{-10nc+1}}{2^{10c}-1} < \frac{\varepsilon}{2}. \quad (107)$$

ლემა 3.2.1-ის თანახმად მოიძებნება ისეთი $m_0 \in N$ რიცხვი, რომ ნებისმიერი $k_1, k_2, \dots, k_n, j_1, j_2, \dots, j_n > m_0, k_i, j_i \in N, k_i > j_i (i = 1, 2, \dots, n)$ რიცხვებისათვის

$$\left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_\nu, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_\nu, x) \right| < \frac{\varepsilon}{2}, \quad \nu = 1, 2, \dots, c. \quad (108)$$

რადგან

$$\sum_{\nu=1}^c 2^{-10\nu n} < 1,$$

ამიტომ (108) -ის ძალით

$$\sum_{\nu=1}^c 2^{-10\nu n} \left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f_\nu, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f_\nu, x) \right| < \frac{\varepsilon}{2}. \quad (109)$$

ამრიგად, მოიძებნება ისეთი $m_0 \in N$ რიცხვი, რომ ნებისმიერი

$k_1, k_2, \dots, k_n, j_1, j_2, \dots, j_n > m_0, k_i, j_i \in N, k_i > j_i (i = 1, 2, \dots, n)$ რიცხვებისათვის (107), (108) და (109) -ის თანახმად გვექნება, რომ

$$\left| S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f, x) - S_{j_1 j_2 \dots j_n}(f, x) \right| < \varepsilon,$$

რაც იმას ნიშნავს რომ f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი პრინგს-ჰეიმის აზრით კრებადია $[0,1]^n \setminus F$ სიმრავლეზე.

ვაჩვენოთ, რომ $\{S_{k_1 k_2 \dots k_n}(f)\}_{k_1 k_2 \dots k_n=1}^{\infty}$ მიმდევრობა განშლადია F სიმრავლის ყოველ წერტილში.

განვიხილოთ F სიმრავლის ნებისმიერი $x_k (k = 1, 2, \dots)$ წერტილი. ლემა 3.2.1-ის თანახმად (იხ. (83)) არსებობენ ნატურალურ რიცხვთა მიმდევრობები

$$h_s \uparrow \infty \text{ და } l_s \uparrow \infty (h_s > l_s) h_s = h_s(x_0), l_s = l_s(x_0),$$

ისეთნი რომ

$$\left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_k, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_k, x_k) \right| > 2^{-4n}, s = 0, 1, \dots \quad (110)$$

განვიხილოთ სხვაობა (იხ. (105))

$$\begin{aligned} & \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f, x_k) \right| = \\ & = \left| \sum_{v=1}^{\infty} 2^{-10vn} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_v, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_v, x_k) \right) \right| = \\ & = \left| \sum_{v=1}^k 2^{-10vn} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}}(f_v, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}}(f_v, x_k) \right) \right| + \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \sum_{\nu=k+1}^{\infty} 2^{-10\nu n} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_{\nu}, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_{\nu}, x_k) \right) \Big| \geq \\
& \geq \left| 2^{-10kn} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_k, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_k, x_k) \right) + \right. \\
& \quad \left. + \sum_{\nu=1}^{k-1} 2^{-10\nu n} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_{\nu}, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_{\nu}, x_k) \right) \right| - \\
& \quad - \sum_{\nu=k+1}^{\infty} 2^{-10\nu n} \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_{\nu}, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_{\nu}, x_k) \right|. \quad (111) \\
& \hspace{25em} s = 0, 1, 2, \dots
\end{aligned}$$

ლემა 3.2.1-ის თანახმად (იხ. (85)) მოიძებნება ისეთი $\theta \in N$ რიცხვი, რომ ყოველი $s = \theta, \theta + 1, \theta + 2, \dots$ რიცხვისათვის

$$\sum_{\nu=1}^{k-1} 2^{-10\nu n} \left(S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_{\nu}, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_{\nu}, x_k) \right) \Big| = 0,$$

ამიტომ (იხ. (84), (110), (111))

$$\left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f, x_k) \right| \geq$$

$$\begin{aligned}
&\geq \left| 2^{-10kn} \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_k, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_k, x_k) \right| - \right. \\
&\quad \left. - \sum_{v=k+1}^{\infty} 2^{-10vn} \left| S_{2^{h_s} 2^{h_s} \dots 2^{h_s}} (f_v, x_k) - S_{2^{l_s} 2^{l_s} \dots 2^{l_s}} (f_v, x_k) \right| \right| > \\
&> 2^{-4n-10kn} - \sum_{v=k+1}^{\infty} 2^{-4vn+1} > 2^{-15kn}, \quad s = \theta, \theta+1, \theta+2, \dots,
\end{aligned}$$

რაც იმას ნიშნავს რომ f ფუნქციის ფურიე-ჰაარის n -ჯერადი მწკრივი არ არის λ -კრებადი F სიმრავლეზე, თუ $\lambda=1$. თეორემა დამტკიცებულია.

ლიტერატურა

1. Б. И. Голубов. О рядах по системе Хаара. Итоги науки. Сер. Мат. Матем. анализ. М. 1970.
2. Б. С. Кашин, А. А. Саакян. Ортогональные ряды. М. 1984.
3. E. Hernandez, G. Weiss. A first course on wavelets. CRC Press, Boca Raton, 1996.
4. В. М. Бугадзе. О рядах Фурье-Хаара суперпозиций функций. Матем. сб. 1991, т.182, №2, с.185-187.
5. P. Du Bois Reimond. Untersuchungen uber die Convergenz und Divergenz der Fourierschen Darstellungsformen. Abh. Akad., Wiss., Munchen. 1876, s.1-103.
6. N. Lusin. Uber eine Potenzreihe. Rend. Circ. Vat. Palermo. 1911, №32, s.386-390.
7. С. Б. Стечкин. О сходимости и расходимости тригонометрических рядов. УМН. 1951, т.6, вып.2(42), с.148-149.
8. С. Б. Стечкин. О тригонометрических рядах, расходящихся в каждой точке. Изв. АН СССР, сер. матем. 1957, т.21, №5, с.711-728.
9. A. Kolmogoroff. Une serie Fourier-Lebesgue divergente presque partout. Fm. 1923, №4, pp.324-328.
10. A. Kolmogoroff. Une serie Fourier-Lebesgue divergente partout. C.R. Akad. Sci. Paris. 1926, №183, pp.1327-1328.
11. А. В. Тайков. О расходимости рядов Фурье по переставленной тригонометрической системе. УМН. 1963, т.18, №5(113), с.192-193.
12. J. P. Kahane, Y. Katznelson. Sur les onsembles de divergence des series trigonometriques. Studia math. 1966, №26, pp.305-306.

13. В. В. Буздалин. О неограниченно расходящихся тригонометрических рядах Фурье от непрерывных функций. Мат. заметки. 1970, т.7, №1, с.7-18.
14. L. Karleson. On convergence and growth of partial sums of Fourier series. Acta math. 1966, v.116, №1, pp.135-157.
15. R. Hunt. On the convergence of fourier series. Proc. Confer. „Orthog. Expan. and Their Canfig Anal“, Illinois press, Carbondale, IL. 1968. pp.235-255.
16. В. И. Golubov. О рядах по системе Хаара. Итоги науки. Сер. Мат. Мат. анализ. М. 1970.
17. P. I. Uljanov. Haar series and related questions. Colloq. Math. Societatis Janos Boliyai, 49. Alfred Haar Memorial Conterence, Budapest, 1958.
18. W. Wade. Recent developments in the theory of Haar series. Colloq. Math. 1987, v.52, №2.
19. A. Haar. Zur Theorie der orthogonalen Functionensysteme. Math. Anal. 1910, №69.
20. В. И. Прохоренко. О расходящихся рядах по системе Хаара. Изв. Вузов. Мат. 1971, №1, с.62-68.
21. В. М. Бугадзе. О расходимости рядов Фурье-Хаара ограниченных функций на множествах меры нуль. Мат. заметки. 1992, т.51, №5, с.20-25.
22. Дзагнидзе О. П. Представление измеримых функций двух переменных двойными рядами. Сообщения АН Грузии, 1964, т.34, №2, с.277-282.
23. М. А. Лунина. О множестве точек неограниченной расходимости рядов по системе Хаара. Вестн. Моск. ун-та. Серия 1, Мат.Мех. 1976, №4, с.13-20.
24. K. Bitsadze. On Changes of Variable that Preserve Convergence and Absolute Convergence of Fourier Series respect Haar Wavelets system. BULLETIN OF THE GEORGIAN ACADEMY OF SCIENCES. 2001, v. 164, №3, pp. 431-432.
25. K. Bitsadze. On Divergence of Multiple Fourier-Haar Series of Bounded Func-

tion of Several Variables on Zero Measure Set. BULLETIN OF THE GEORGIAN ACADEMY OF SCIENCES. 1996, v. 154, №2, pp. 181-182.

26. K. Bitsadze. On set of divergence of Multiple Fourier-Haar series. BULLETIN OF THE GEORGIAN ACADEMY OF SCIENCES. 2000, v. 162, №3, pp. 421-422.

27. И. П. Натансонъ. Теория функций вещественной переменной. М. Наука, 1974.

28. Г. Алексич. Проблемы сходимости ортогональных рядов. М. ИЛ, 1963.